

Vlaams
Parlement

stuk **1337** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 26 oktober 2011 (2011-2012)

Beleidsbrief

Financiën en Begroting

Beleidsprioriteiten 2011-2012

ingediend door de heer Philippe Muyters,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport

INHOUD

MANAGEMENTSAMENVATTING	5
VOORWOORD	7
1. STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: SLAGKRACHTIGE VLAAMSE FINANCIËN	8
1.1 OPERATIONELE DOELSTELLING: TRANSPARANT, EFFICIËNT EN DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID.....	9
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	9
Actieprogramma 2011-2012.....	13
Initiatief 1. Voeren van beleid gericht op efficiëntiewinsten	13
Initiatief 2. Implementatie Rekendecreet	14
Initiatief 3. Het sleutelproject optimalisering en vernieuwing financieel instrumentarium.....	15
Initiatief 4. Voorstel structurele begrotingsnorm	16
Initiatief 5. Vertaling six pack (Economic governance).....	16
Initiatief 6. Implementatie begrotingstool	16
Initiatief 7. Verdere uitbouw dienst vastgoedakten	16
Initiatief 8. Toezicht houden op en faciliteren van pps-projecten	17
Initiatief 9. Verdere opvolging ESR-rapportering lokale besturen	17
Initiatief 10. Verdere procesautomatisering	17
Initiatief 11. Via internet raadpleegbare begrippendatabank opzetten....	18
1.2 OPERATIONELE DOELSTELLING: ONDERSTEUNING VAN BELEIDSVOORBEREIDENDE CAPACITEIT M.H.O. OP EEN PROACTIEF, ONDERBOUWD BUDGETTAIR, FINANCIËEL EN FISCAAL BELEID	18
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	18
Actieprogramma 2011-2012.....	19
Initiatief 12. De ontwikkeling van een globaal datamodel	19
Initiatief 13. Beleidsrelevant onderzoek als bouwsteen van goed beleid..	19
1.3 OPERATIONELE DOELSTELLING: ACTIEF SCHULDBEHEER EN RISICOMANAGEMENT.....	20
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	20
Actieprogramma 2011-2012.....	21
Initiatief 14. Een hernieuwd kader voor het VFLD	21
Initiatief 15. Opvolging en evaluatie van financieringsbehoeften	22
Initiatief 16. Verdere nauwe opvolging inbreng financiële instellingen....	23
Initiatief 17. Omvorming van pooling naar aankoopcentrale	23
Initiatief 18. Nauwgezette opvolging liquiditeitsramingen.....	23
Initiatief 19. Testing en inproductiestelling automatisatie kasbeheer	23

2. STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: EEN KLANTVRIENDELIJKE OVERHEID	24
2.1 OPERATIONELE DOELSTELLING: EFFICIËNTE EN EFFECTIEVE INNING EN INVORDERING VAN DE BELASTINGEN IN EIGEN BEHEER.....	24
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	24
Actieprogramma 2011-2012.....	26
Initiatief 20. Evolutie in en evaluatie van modern informatiebeleid	26
Initiatief 21. Leggen van de fundamenten voor de overname van de inning en invordering registratie- en successierechten in 2015.....	26
Initiatief 22. Continue bijsturing VFP.....	27
Initiatief 23. Ontwikkeling Vlaamse fiscale codex.....	27
Initiatief 24. Vlaamse correctie referentiedatabank en “the 4th Way”	28
Initiatief 25. Evaluatie inning planbatenheffing	28
3. STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: PROBAAT EN VEREENVOUDIGD VLAAMS FISCAAL BELEID MET AANDACHT VOOR EEN GOED ONDERNEMINGSKLIMAAT	29
3.1 OPERATIONELE DOELSTELLING: DOELGERICHT FISCAAL BELEID	29
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	29
Actieprogramma 2011-2012.....	32
Initiatief 26. Continue versterking en benutting van fiscale bevoegdheden	32
Initiatief 27. Ondersteuning studiecommissie Gewestbelastingen	34
Initiatief 28. Ontwikkeling van Europese impactfiches	34
Initiatief 29. Het verhogen van de kwaliteit van de regelgeving	34
Initiatief 30. Toekennen van een sociaal tarief inzake onroerende voorheffing aan sociale verhuurkantoren.....	35
Initiatief 31. Vorm geven aan een slimme kilometerheffing.....	35
Initiatief 32. Vergroening verkeersfiscaliteit	35
Bijlage 1 bij de beleidsbrief Financiën en Begroting van minister Muylers. Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens het zittingsjaar 2010-2011, alsook aan de aanbevelingen van het Rekenhof.....	37
Bijlage 2 bij de beleidsbrief Financiën en Begroting van minister Muylers. Regelgevingsagenda	49

Lijst van afkortingen

BBP	Bruto binnenlands product
BCP	Belgian Commercial Paper
BIV	Belasting op de inverkeerstelling
BUTEO	Budgetteringstool voor de opmaak en opvolging van de Vlaamse begroting
CFO	Centraal Financieringsorgaan
DBFMO	Design-Build-Finance-Maintain-Operate
ESR	Europees Systeem van Rekeningen
EVA	Extern verzelfstandigd agentschap
FEDICT	Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie
FOD	Federale Overheidsdienst
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IVA	Intern verzelfstandigd agentschap
KSZ	Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
LRM	Limburgse Reconversie­maatschappij
PMV	Participatie­maatschappij Vlaanderen
PPS	Publiek-private samenwerking
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RUP	Ruimtelijk uitvoeringsplan
SEPA	Single Euro Payments Area
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SHM	Sociale huisvestings­maatschappij
VAC	Vlaams administratief centrum
VLABEL	Intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaamse Belastingdienst
VFLD	Vlaams Fonds voor de Lastendelging
VFP	Vlaamse Fiscaal Platform
VPM	Vlaamse Participatiemaatschappij

Managementsamenvatting

Deze beleidsbrief is gestructureerd rond drie strategische doelstellingen. De eerste strategische doelstelling veruitwendigt het streven naar “**slagkrachtige Vlaamse financiën**”. Een eerste operationele doelstelling daarbij is het “Transparant, efficiënt en duurzaam budgettair en financieel beleid”. Het voorbije werkjaar werd in dat opzicht een belangrijke stap gezet met de goedkeuring van het Rekendecreet. Het actieprogramma voor het komende werkjaar is dan ook onder meer gericht op de implementatie van dat Rekendecreet. Uiteraard moet gedegen begrotingsbeleid ook duurzaam zijn. Daarom is onderzoek gedaan naar de structurele begrotingsnorm. In het najaar zal een voorstel aangaande die norm worden gedaan aan de Vlaamse Regering.

Een gedegen begrotingsbeleid is afhankelijk van goede begrotingsgegevens. Om de kwaliteit van die gegevens te bewaken alsook om te voorzien in maximale informatiedoorstroming naar de gebruikers werd BUTEO, een budgetteringstool, opgezet. Beperkte inproductiestellingen gebeurden reeds, fasegewijs moeten daar stevast meer gebruikers en functionaliteiten bij betrokken worden.

Voor slagkrachtige financiën is ook een meer geoptimaliseerd en gemoderniseerd financieel instrumentarium nodig. Naast de hervorming naar een meer prestatiegerichte begroting, wordt daartoe in 2012 het concept van de analytische boekhouding verder uitgewerkt en toegepast op begrotings- en uitvoeringsgegevens. Een mogelijke uitrol van één financieel systeem over alle entiteiten van de Vlaamse overheid wordt onderzocht.

Daarnaast zijn andere belangrijke initiatieven gepland zoals de vertaling van het six pack (economic governance), de verdere opvolging van de ESR-rapportering van lokale besturen, nog meer doorgedreven procesautomatisering en het opzetten van een via internet raadpleegbare begrippendatabank.

De nagestreefde operationele doelstellingen zijn evenwel niet beperkt tot het transparant, efficiënt en duurzaam budgettair en financieel beleid. Een onderbouwd budgettair, financieel en fiscaal beleid kan enkel mits gedegen ondersteuning. De tweede operationele doelstelling is daarom de “Ondersteuning van beleidsvoorbereidende capaciteit met het oog op een proactief, onderbouwd budgettair, financieel en fiscaal beleid”. Het voorbije jaar werd minstens in tweeledig opzicht daaraan gewerkt, enerzijds intern door mijn administratie, door de werkzaamheden aangaande het globaal datamodel, anderzijds extern door het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting via de vertrouwde wetenschappelijke ondersteuning. Ook nieuwe initiatieven blijven daarop verder inzetten.

Een derde en laatste operationele doelstelling aangaande slagkrachtige financiën is “Actief schuldbeheer en risicomanagement”. Het voorbije jaar heeft geleerd dat een behoedzame overheid niet alleen voorzichtig en waakzaam moet omgaan met de risico's waarvoor zij staat maar tevens met haar inbreng in financiële instellingen en evenzeer met haar eigen financieel beheer. Bovendien moet er niet alleen oog zijn voor de lasten van het heden maar tevens voor die van het verleden. Nieuwe initiatieven zetten dan ook onder meer in op het hernieuwd regelgevend kader voor het VFLD, de opvolging en evaluatie van financieringsbehoeften, nauwe opvolging van de inbreng in financiële instellingen en de omvorming van de pooling naar een aankoopcentrale.

De tweede strategische doelstelling vertolkt het streven naar **een klantvriendelijke overheid**. Voor het beleidsdomein Financiën en Begroting is dat in eerste instantie het bewerkstelligen van een efficiënte en effectieve inning en invordering van de belastingen in eigen beheer, meteen ook de betrokken operationele doelstelling. Het jaar 2011 zal in dat verband een mijlpaal blijven door de overname van de inning van de verkeersbelastingen. Maar een klantvriendelijke overheid gaat nog verder dan “louter” het in eigen beheer nemen van gewestelijke belastingen. Het is tevens blijvend werken aan informatie, communicatie, automatisering, ICT-infrastructuur en diens meer. Deze uiteenlopende aspecten hadden dan ook een grote impact op de werkzaamheden van het voorbije jaar.

Nieuwe initiatieven gaan verder op het gekende elan en zelfs nog een stap verder. Een van de voornaamste nieuwe initiatieven is het leggen van de fundamenten voor de overname van de inning en invordering van de registratie- en successierechten in 2015.

De derde strategische doelstelling is “**Probaat en vereenvoudigd Vlaams fiscaal beleid met aandacht voor een goed ondernemingsklimaat**”. Meer concreet en operationeel vertolk ik dat in mijn streven naar een doelgericht fiscaal beleid, de vijfde en laatste operationele doelstelling. Het voorbije werkjaar werd niet enkel getekend door een streven naar en strijd om meer fiscale autonomie. Er werd tevens gepoogd om de bestaande bevoegdheden nog beter te benutten. Daarbij gaat het niet alleen om het meer gebruiken van fiscale bevoegdheden maar ook om het beter gebruiken daarvan, bijvoorbeeld door het elimineren van tegenstrijdigheden en hiaten in regelgeving en meer proactieve opvolging van supranationale ontwikkelingen. Bovendien moet de fiscale regelgeving ook soms meer sturend en duurzaam kunnen zijn. Het voorbije werkjaar werden minstens op het vlak van mobiliteitsfiscaliteit en de continuïteit van familiale ondernemingen in dat opzicht belangrijke resultaten geboekt. Nieuwe initiatieven blijven inzetten op de continue versterking en benutting van fiscale bevoegdheden ((interne) staats hervorming en onderzoek naar mogelijkheden lokaal pact. Daarnaast zal de studietoelstand Gewestbelastingen verder ondersteund worden en moet de kwaliteit van de regelgeving verhoogd worden. Het sturende karakter van de Vlaamse belastingen, tenminste wat de mobiliteitsfiscaliteit betreft, wordt verder versterkt door de werkzaamheden aangaande slimme kilometerheffing en vergroening van de verkeersbelasting.

Voorwoord

Het zal de aandachtige lezer van mijn beleidsdocumenten opvallen dat deze beleidsbrief er danig anders uitziet dan zijn voorgangers. Ik heb ervoor gekozen om met mijn beleidsdocumenten een wat andere weg uit te gaan, meer gestroomlijnd en duidelijk en zichtbaar opgebouwd rond strategische en operationele doelstellingen. Daarbij wordt steeds verduidelijkt welke werkzaamheden reeds zijn ondernomen en welke nieuwe initiatieven voor het komende werkjaar gepland worden. Hoewel ik me ervan bewust ben dat ik daarmee minstens deels afwijk van de bestaande structuur van mijn beleidsnota, ben ik ervan overtuigd dat ook de nieuwe structuur zal toelaten om makkelijk mijn gevoerde en te voeren beleid te beoordelen. Het nadeel van een wat andere structuur moet ruimschoots opgevangen worden door de verhoogde transparantie en stroomlijning met de begrotingsstructuur.

Voorliggende beleidsbrief is opgebouwd rond drie strategische doelstellingen die meteen de krachtlijnen van mijn beleid inzake financiën en begroting duiden:

1. slagkrachtige Vlaamse financiën
2. een klantvriendelijke overheid
3. probaat en vereenvoudigd Vlaams fiscaal beleid met aandacht voor een goed ondernemingsklimaat.

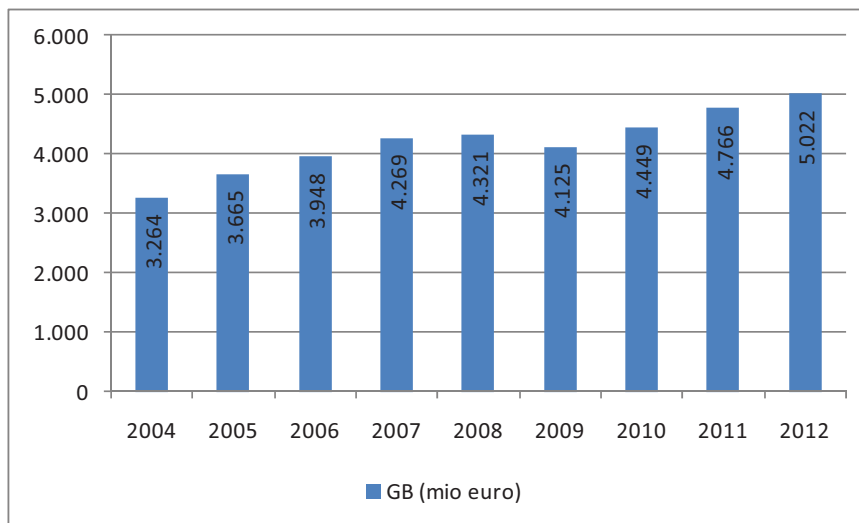
Hoewel die krachtlijnen ook al impliciet in mijn beleidsnota zitten, laat de nieuwe opbouw nog duidelijker zien waar ik als minister van Financiën en Begroting voor sta en ga.

1. Strategische doelstelling 1: slagkrachtige Vlaamse financiën

De zorg voor en het behoud van gezonde Vlaamse openbare financiën in combinatie met het versterken van het sociale en economische weefsel is voor de Vlaamse regering in het algemeen en voor mezelf als Vlaams minister steeds een topprioriteit geweest.

De financieel economische crisis van 2009 heeft Vlaanderen als gewest hard getroffen. De impact van die crisis kan het best geïllustreerd worden aan de hand van de terugval van de ontvangsten uit de gewestbelastingen. In 2009 genereerden de gewestbelastingen 4,125 miljard euro, bijna 200 miljoen euro of 4,5% minder dan het jaar ervoor. Onderstaande grafiek toont op treffende wijze de significante daling in dat jaar.

Grafiek : Evolutie van de gewestbelastingen 2004-2012

Het economisch rampzalige jaar 2009 had ook gevolgen voor de ontvangsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen. Die ontvangsten, 16,755 miljard euro, bleven immers onder het niveau van 2008. Na 2009 herstelde de economische groei waardoor ook de realisaties van de gewestbelastingen en van de samengevoegde en gedeelde belastingen opnieuw met een positieve trend aanknoopten.

Mede door de financieel economische crisis heeft de Vlaamse Regering in 2010 en 2011 een besparingsplan doorgevoerd om de Vlaamse openbare financiën in 2011 opnieuw naar een evenwicht te brengen. Intussen is een belangrijk deel van de weg afgelegd. Terwijl de Vlaamse Regering in 2009 het begrotingsjaar nog afsloot met een negatief -doch grotendeels gebudgetteerd- resultaat van 1,2 miljard euro, was het tekort in 2010 reeds gereduceerd naar 0,4 miljard euro.

In 2011 wordt verder gewerkt aan de structurele gezondmaking van de Vlaamse openbare financiën. De doelstelling om in 2011 het budgettaire evenwicht te bereiken, ligt binnen handbereik. Hiermee zal de Vlaamse Regering niet alleen haar eigen openbare financiën gesaneerd hebben maar ook een significante bijdrage hebben geleverd aan de gezondmaking van de openbare financiën van dit land. Het zou voor de Vlaamse Regering in het algemeen en voor mezelf als Vlaams minister een opsteker zijn indien de andere overheden van Entiteiten I en II haar voorbeeld zouden volgen.

Het is uitermate belangrijk te onderstrepen dat bij de saneringsoperatie de Vlaamse Regering nooit het belang van een degelijk functionerend sociaal en economisch weefsel uit het oog verloren heeft. Het omgekeerde zou voor de Vlaamse openbare financiën niet te overziene gevolgen hebben gehad.

Het zou van een ongepaste onvoorzichtigheid getuigen om vanaf 2012 de budgettaire teugels te vieren. Het behoort tot mijn taak als Vlaams minister om ook voor 2012 en daaropvolgende jaren over de gezondheid van de Vlaamse openbare financiën te waken. Van de besparingsinspanningen die in 2010 en 2011 geleverd werden, moet ook in de toekomst iedere Vlaming de vruchten kunnen blijven plukken. Die doelstelling mag niet lichtzinnig opgevat worden. Medio 2011 is de dreiging voor een nieuwe financieel economische crisis immers niet ver weg. In het worst case scenario waarbij een nieuwe financieel economische crisis ook werkelijkheid wordt, zullen haast alle landen van de Eurozone geïmpacteerd worden. De turbulentie overschouwend die zich medio 2011 in de Eurozone manifesteert, doet mij besluiten dat ook in 2012 de behoedzaamheid voor de Vlaamse openbare financiën moet worden aangehouden.

Hierna geef ik aan hoe ik – weliswaar behoedzaam doch slagkrachtig – wil ageren om de Vlaamse financiën te vrijwaren.

1.1 Operationele doelstelling: Transparant, efficiënt en duurzaam budgettair en financieel beleid

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Op vlak van efficiëntie bewoog er in 2010 en 2011 heel wat op het Vlaams beleidsniveau. Het meerjarenprogramma efficiëntiewinsten werd concreet. Management- en beheersovereenkomsten werden opgemaakt met inbegrip van meetbare efficiëntietrajecten. Jaarlijkse ondernemingsplannen - met als doel het efficiënt beheren van de organisatie - vonden hun verdere uitwerking in alle entiteiten van de Vlaamse overheid. Ook op vlak van efficiënte financiën en begroting werd concrete vooruitgang geboekt. Zo kregen onder meer het Rekendecreet en het sleutelproject financieel instrumentarium vorm. Uiteraard stond niet alleen het boeken van efficiëntiewinsten voor, ook het creëren van transparantie was een belangrijk aandachtspunt. In dat opzicht kan de uitbouw van de Budgetteringstool om niet alleen de kwaliteit van de begrotingsgegevens te bewaken maar tevens te voorzien in maximale informatiedoorstroming naar de gebruikers als belangrijk project aanschouwd worden. Met het onderzoek rond de structurele norm werd in het licht van meer duurzaam financieel beleid, eveneens een belangrijke stap gezet.

a) totstandkoming van het Rekendecreet

Het Rekendecreet treedt in werking op 1 januari 2012. Meerdere uitvoeringsbesluiten zullen verdere invulling geven aan de bepalingen van het decreet. Het eerste uitvoeringsbesluit regelt de budgettaire aanrekeningsregels die van toepassing zijn op de Vlaamse ministeries, en de controle op de vastleggingen. Het tweede uitvoeringsbesluit regelt de begroting en de boekhouding van de Vlaamse rechtspersonen en vervangt het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen. Voortbouwend op het verslag van het Rekenhof van 22 april 2009 aan het Vlaams Parlement over de rondetafelconferentie van controleactoren en gecontroleerden in de Vlaamse Gemeenschap en de decretale basis die gelegd wordt door het Rekendecreet, werkte mijn administratie ook nog een ontwerp uit van besluit met betrekking tot de invoering van het single audit concept. De voornaamste betrachting van dit ontwerp is het verankeren van de tussen bepaalde controleactoren reeds gemaakte afspraken en ervoor te zorgen dat deze ook in de praktijk gestalte krijgen. Een vierde besluit, tevens nog in ontwerpfase, legt ter uitvoering van artikel 57 van het Rekendecreet een aantal algemene regels uit inzake de aanvraag, toekenning, aanwending en verantwoording van subsidies.

Omdat de invoering van het Rekendecreet ook gevolgen heeft voor de wijze waarop ontvangsten en uitgaven worden aangerekend op de begroting, werd bij het opstellen van de begrotingsopmaak 2012 gevraagd om de impact van de gewijzigde aanrekeningsregels afzonderlijk te vermelden. Tegelijkertijd werden alle niet-gesplitste kredieten omgevormd tot gesplitste kredieten en werd de begrotingsstructuur vereenvoudigd. Vanaf het begrotingsjaar 2012 zal de begroting worden ingediend op artikelniveau (en niet langer op basisallocatie-niveau). Door het groeperen van de basisallocaties tot op artikelniveau wordt bij de begrotingsopmaak 2012 reeds een eerste stap gezet in de richting van een prestatiebegroting. Het Rekendecreet verruimt de mogelijkheden tot herverdeling van kredieten. Vanaf 2012 is er een apparaatsprogramma per entiteit, waarbij de basisallocaties gegroepeerd worden tot op het type van uitgave (lonen, werking en investering, toelagen, ...) met het oog op de ESR-rapportering.

Bij de begrotingsopmaak 2012 is dus reeds rekening gehouden met de wijzigingen in aanrekeningsregels en kredietsoorten die het Rekendecreet met zich meebrengt. Daarom werden in mei 2011 informatiesessies georganiseerd voor al de Vlaamse ministeries en Vlaamse rechtspersonen die zullen onderworpen zijn aan het Rekendecreet. Om alle relevante informatie vlot en snel te kunnen verspreiden werd een Sharepoint-omgeving opgezet die toegankelijk is voor alle belanghebbenden.

Aangezien Orafin, het financieel systeem voor de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, gericht is op het voeren van een dubbele boekhouding met mogelijkheid tot budgettaire aanrekening, is er geen probleem om de boekhouding zoals voorzien in het Rekendecreet uit te voeren. De aanpassingen aan Orafin zijn dan ook beperkt, o.a. aan het budgetoverdrachtsprogramma (wegvallen van de niet-gesplitste kredieten). Om de invoering gecoördineerd te laten verlopen, is een Accounting Manual uitgewerkt die via een gebruiksvriendelijke tool online ter beschikking wordt gesteld.

b) het sleutelproject optimalisering en vernieuwing financieel instrumentarium

In het kader van het Meerjarenprogramma “Slagkrachtige overheid” is de optimalisering en vernieuwing van het financieel instrumentarium een sleutelproject. Het doel van dat project is om het financieel instrumentarium te optimaliseren en te vernieuwen om vanuit de begroting en de boekhouding (met analytische component) de link met niet-financiële prestatiegegevens te leggen, om zo een slagkrachtige overheid als een zuinige, doelmatige en doeltreffende overheid te ondersteunen, transparant te maken en hierover verantwoording af te leggen.

In 2011 werd reeds in overleg getreden via de werkgroep en stuurgroep van het sleutelproject om een concept van een analytische boekhouding uit te werken en de nodige gedragenheid te verwerven. De concrete acties hieromtrent zullen in 2012 uitvoering krijgen.

c) rationalisering van het begrotingsbeleid door een eigen structurele norm

Om Vlaanderen opnieuw een eigen norm voor interne stabiliteit te geven, heb ik een werkgroep structurele norm opgericht waarvan dhr. Etienne Poelvoorde omwille van zijn expertise het voorzitterschap heeft waargenomen. In juni 2011 heeft dhr. Poelvoorde zijn eindrapport opgeleverd. Een eerste overleg hierover heeft inmiddels reeds plaatsgevonden in de schoot van de Vlaamse Regering. Inmiddels heeft ook de SERV in haar advies van 6 juli 2011 een concreet voorstel van structurele normering naar voor gebracht.

Zowel de werkgroep structurele norm als de SERV zijn tot de conclusie gekomen dat de Europese aanpak voor de berekening van het structurele saldo via de output gap moeilijk toepasbaar is om technische redenen. Ook de Europese Commissie is tot die conclusie gekomen. In september 2010 stelde ze vast dat “het structurele saldo in de praktijk een ontoereikende graadmeter voor de onderliggende begrotingssituatie van een land is gebleken omdat de actuele conjuncturele situatie moeilijk te beoordelen bleek”. De Commissie schuift ook een nieuwe methode naar voor, namelijk dat

“de groei van de jaarlijkse uitgaven niet mag uitstijgen boven een voorzichtige inschatting van de middellange termijn groei van het BBP”.

Om die reden stelt zowel de werkgroep structurele norm als de SERV nu een vorm van uitgavennorm voor die in overeenstemming is met de nieuwe benadering van de Europese Commissie. Omwille van de specificiteit van de Vlaamse ontvangstendynamiek zal de gemiddelde groei van de uitgaven gealigneerd worden op de gemiddelde groei van de Vlaamse ontvangsten op middellange termijn. Er zijn echter nog enkele kleine methodologische verschillen tussen de benadering van de SERV en de werkgroep structurele norm.

d) Economic governance

Niet alleen op Vlaams niveau is met het Rekendecreet een voorname stap gezet, ook op Europees vlak waren er belangrijke ontwikkelingen aangaande het begrotingskader. Mijn administratie heeft nauwgezet de verdere evolutie op Europees niveau opgevolgd van de zes wetgevingsvoorstellen (het zog. *six pack*) die de Europese Commissie heeft uitgewerkt binnen de bredere hervorming van de economische governance in het kader van de Europa 2020-strategie. In samenwerking met de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole werd een eerste impactanalyse opgesteld van dit *six pack*, voornamelijk met betrekking tot de ontwerprichtlijn tot vaststelling van de voorschriften voor begrotingskaders van de Lidstaten.

e) uitbouwen Budgetteringstool

Zoals reeds aangehaald in mijn beleidsnota Financiën en Begroting werkt het departement Financiën en Begroting aan een oplossing voor het automatiseren van het proces van de opmaak van de jaarlijkse machtigende begrotingen en de meerjarenbegroting voor de Vlaamse ministeries, de IVA's met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijke EVA's. Het project kreeg de naam BUTEO, wat staat voor “BUDgetteringTool voor de opmaak En Opvolging van de Vlaamse begroting”. Daarbij werd gebruik gemaakt van een SAS-oplossing.

Eind januari 2010 heeft de projectgroep de eerste functionele testen van de tool uitgevoerd, met de medewerking van vertegenwoordigers van een aantal beleidsdomeinen. Op dat ogenblik is gebleken dat de tool nog steeds niet tegemoet kwam aan de vooropgestelde eisen en verwachtingen.

Na uitgebreid onderzoek en overleg werd in september 2010 gekozen voor de oplossing om een rapport op SAS te ontwikkelen dat door alle ingevers, begrotingsverantwoordelijken van alle beleidsdomeinen, in parallel kan worden gebruikt, en dat gemakkelijk kan verzameld worden in SAS. Zo kan gelijktijdig gewerkt worden en ondervindt het systeem geen hinder van het groot aantal gebruikers.

Na het testen op de ontwikkelingsomgeving werd deze oplossing eind januari 2011 beperkt in productie gesteld. In feite kwam dit neer op het testen in realistische omstandigheden maar met een beperkt aantal users. De applicatie werd door alle sectorverantwoordelijken van de dienst begrotingszaken van het departement Financiën en Begroting gebruikt bij de begrotingscontrole 2011. De dienst gegevensbeheer zorgde als dienstencentrum volledig zelf voor het opzetten van de omgeving, de gebruikers en de werkstromen, en verzorgde de functionele helpdeskfunctie voor de gebruikers.

Op basis van dit eerste gebruik, werd het project opnieuw geëvalueerd en bijgestuurd. Er werd besloten de resterende functionele bemerkingen op te nemen in een nieuwe release van de applicatie. Bovendien werd gewerkt aan het vereenvoudigen van het beheer van de applicatie voor het dienstencentrum, waaronder bijvoorbeeld het automatiseren van formules en het ontwikkelen van controlerapporten.

f) uitbouw van de dienst vastgoedakten

De dienst Vastgoedakten heeft ondertussen haar eerste werkjaar afgewerkt. Uit dat werkjaar kunnen reeds verschillende conclusies worden getrokken. De departementen en agentschappen die een beroep doen op de dienst Vastgoedakten hebben reeds herhaaldelijk te kennen gegeven dat zij tevreden zijn over de samenwerking.

Voorts werden in 2011 de bevoegdheden van de dienst Vastgoedakten verder uitgebreid. Deze dienst kan nu ook vennootschapsakten opstellen wanneer de PMV, de LRM en de VPM, al dan niet tezamen met het Vlaamse Gewest of Gemeenschap 100% van de aandelen bezitten. In dat kader zijn reeds 3 kapitaalsverhogingen (PMV, Via-Invest, ARKImedes II) uitgevoerd.

g) opvolging PPS-Projecten

In de Vlaamse begroting 2011 werden de nodige middelen voorzien om de beschikbaarheidsvergoedingen van de reeds opgestarte PPS-projecten te kunnen betalen (o.a. Sport, VIPA en Lijninvest). Tevens werden er bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2011-2015, om de toekomstige beleidsruimte van de Vlaamse Regering te kunnen bepalen, de nodige kredieten ingeschreven om de geraamde te betalen beschikbaarheidsvergoedingen in deze periode op te vangen.

h) andere werkzaamheden

Minder impactvol dan voormelde initiatieven maar tevens belangrijk zijn andere werkzaamheden aangaande de ESR-bewaking van lokale besturen, de procesautomatisering en misschien op een wat abstracter niveau, de ontwikkeling van een begrippendatabank.

Begin 2011 zijn de eerste piloten met de nieuwe boekhouding voor lokale overheden (Beleids- en beheerscyclus genoemd) van start gegaan. De pilootbesturen zijn 20 lokale overheden waarvan 12 steden en gemeenten en 8 ocmw's. Deze nieuwe boekhouding moet onder andere een betere en snellere ESR-rapportering voor lokale besturen, zoals ook door Eurostat gevraagd, toelaten. Het INR en de Vlaamse overheid zijn reeds enkele malen samen gekomen om ervoor te zorgen dat de nieuwe boekhouding een ESR-rapportering toelaat. Over de grote principes is men het eens. Over de vorm en inhoud van het rapport zelf is er met het INR nog geen overleg geweest, maar zullen ongetwijfeld nog verdere afspraken gemaakt worden. Gelet op het feit dat de piloten pas vanaf 2011 gestart zijn, zullen de eerste ESR-rapporten over die nieuwe boekhouding pas in de loop van het eerste semester 2012 beschikbaar zijn.

Momenteel werkt het Agentschap Binnenlands Bestuur aan een nieuw programma, dat moet toelaten om met de lokale besturen efficiënter te communiceren en informatie uit te wisselen. Het verzamelen van financiële gegevens maakt daar integraal onderdeel van uit. Via datawarehouse moet het dan mogelijk worden om diverse rapporten, waaronder de ESR-rapportering, te generen. Zoals ik ook al in mijn beleidsbrief 2011 heb geformuleerd, volg ik het traject van de ESR-rapportering voor lokale overheden op de voet op. Niet alleen omdat Europa het vraagt, maar vooral ook omdat de lokale overheden samen met de Vlaamse overheid worden geconsolideerd, en in die zin een effect op het ESR-vorderingensaldo van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap hebben. Het is om die reden niet alleen nuttig om de ESR-resultaten tijdens en na de afloop van een jaar te kennen, maar evenzeer om deze op voorhand te kunnen beoordelen. In die zin heb ik ook aan het Agentschap Binnenlands Bestuur gevraagd naar de mogelijkheden om ook de begroting van lokale besturen snel te kunnen consolideren. Het is, zoals ik al meermaals heb medegedeeld, hierbij niet de bedoeling om lokale besturen individueel op te volgen, wel om via de Vlaamse begroting te kunnen anticiperen op de resultaten van de subsector lokale overheden als geheel.

Voor wat de procesautomatisering betreft, moet duidelijk zijn dat het uittekenen, optimaliseren en automatiseren van processen een continu proces is dat elk jaar wordt verder gezet. Afgelopen jaar

werd een opvolgsysteem (EGEL-VLABEL) opgezet om de planning en de projecten binnen het verruimde VLABEL op te volgen en op punt te stellen. De controleteams van de verkeersbelasting werden voorzien van de nodige middelen voor mobiele datacommunicatie. Een aantal optimalisaties werden doorgevoerd bij het proces van het beantwoorden en opvolgen van de parlementaire vragen. Tot slot werd het proces van de opvolging van de kastoestand in het kader van het kassierscontract geautomatiseerd, waarover verder nog meer.

Het project begrippendatabank heeft tot doel dat alle basisbegrippen die gerelateerd zijn aan het beleidsdomein Financiën en Begroting gedefinieerd en opgenomen worden in een via internet raadpleegbare databank. Een eerste aanzet hiertoe werd geleverd in 2010 door gangbare begrippen te verzamelen en verder te definiëren. Er werd software (DUIF, of voluit Definities uit innoverende functionaliteiten) door de afdeling informatica ontwikkeld die het mogelijk maakt de databank te structureren en via het web te ontsluiten. In 2010 en begin 2011 werden de begrippen rond begroting en fiscaliteit herbekeken in samenspraak met de administratie van het Vlaams Parlement en op basis van een begrippenlijst van het Rekenhof. Hieruit bleek dat voor tal van begrippen in verscheidene contexten ook meerdere definities worden gehanteerd. De nieuwe definities die uit de afstemming voortvloeiden, werden in DUIF ingevoerd.

Het project is ook opgenomen in het actieplan beleidsdomein- en bestuursniveauoverschrijdende vereenvoudiging. Van hieruit worden geen verdere validatiecriteria verwacht. Behalve aanvulling met eventueel generieke begrippen, zal het departement bestuurszaken voor wat betreft de specifieke voorgestelde technische financiële begrippen, de definities zonder meer overnemen in het begrippenkader voor Vlaamse regelgeving.

Actieprogramma 2011-2012

Initiatief 1. Voeren van beleid gericht op efficiëntiewinsten

In mijn beleidsnota wees ik al op de noodzaak onze bedrijfsstromen procesmatig te herbekijken in functie van efficiëntie en effectiviteit. Die noodzaak is in het huidige sociale klimaat en met de actuele druk op overheden en eisen vanuit Europa op financieel en budgettair vlak hoger dan ooit. Daarom wil ik de lopende efficiëntieprojecten samen met mijn collegae binnen de Vlaamse Regering verder uitdiepen en werk maken van financieel meetbare efficiëntiewinsten. De barometer slagkrachtige overheid, die in 2011 operationeel werd, zal verder worden aangevuld met financiële en budgettaire indicatoren om benchmarking verder mogelijk te maken. Recente studies over efficiëntie op Vlaams beleidsniveau wil ik aangrijpen om samen met de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken op basis van de vijf efficiëntieniveaus een kader uit te werken voor het financieel meten van de in management- en beheersovereenkomsten opgenomen efficiëntietrajecten. Dat zal gebeuren aan de hand van één van mijn eigen projecten uit de monitoring van het Regeerakkoord, aangaande de dienst Vastgoedakten. Aan mijn administratie zal ik daarom vragen de financiële winsten van de dienst Vastgoedakten te detecteren en verder te optimaliseren als uitgewerkt voorbeeld voor mijn collegae binnen de Vlaamse Regering. Op die manier wil ik de doeltreffendheid en doelgerichtheid van de genomen initiatieven in kaart brengen, bijsturen waar nodig en het financieel en budgettair beleid afstemmen op de evoluties binnen de Vlaamse overheid en de maatschappij. Ook de verdere uitwerking van het Rekendecreet met aangepaste begrotingsstructuur en het single auditprincipe moet de doeltreffendheid van de Vlaamse overheidsfinanciën verder verhogen. Niet alleen zal het evolueren richting een prestatiegerichte begroting de inzet van de middelen stroomlijnen in functie van de output, ook moet het stroomlijnen van het auditproces eventuele pijnpunten gestructureerd blootleggen en aanpakken.

Initiatief 2. Implementatie Rekendecreet

Een begroting gericht op prestaties en effecten

Voortbouwend op de gewijzigde begrotingsstructuur 2012 zullen er bij de begrotingsopmaak 2013 verdere stappen gezet worden op het vlak van het indienen van een meer op prestaties gerichte begroting.

Het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting zal worden gevraagd om te onderzoeken hoe de Vlaamse overheid de prestatiebegroting kan implementeren. Concreet wordt nagegaan welke transitie hiermee gepaard gaat, welke de gevolgen zullen zijn voor de werking van het departement Financiën en Begroting, voor de ministeries en voor alle actoren die betrokken zijn bij het begrotingsproces. Ook de voorwaarden en gevolgen van de koppeling van financiële en niet-financiële informatie voor de drie cycli (beleidscyclus, financiële cyclus, contractcyclus) moet worden onderzocht.

Een single audit

Het ontwerpuitvoeringsbesluit met betrekking tot het concept single audit zal zo spoedig mogelijk aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring worden voorgelegd. De invoering ervan is evenwel een groeitraject dat niet van vandaag op morgen gerealiseerd kan worden. In eerste instantie dient de organisatiebeheersing van de organisatie een minimaal niveau bereikt te hebben. Van zodra de beheersingsmaatregelen voldoende betrouwbaar zijn, kunnen de controleactoren hierop voortbouwen en kan een controlecascade worden opgezet waarbij de ene controleactor steunt op werkzaamheden die andere controleactoren reeds hebben uitgevoerd.

Een versterking van de verantwoording

Naarmate er verdere stappen gezet kunnen worden op het vlak van het indienen van een meer prestatiegerichte begroting, zal dit de top van de Vlaamse administratie een grotere verantwoordelijkheid geven en een ruimere vrijheid om te zoeken naar de beste verhouding tussen inzet van middelen en personeel. Door gebruik te maken van de nieuwe mogelijkheden die geboden worden tot koppeling van financiële informatie aan informatie over geleverde prestaties en bereikte effecten, wordt op termijn een veel sterkere verantwoording aan het Vlaamse Parlement mogelijk.

Efficiënte en effectieve aanpak subsidieregelingen

Het ontwerpuitvoeringsbesluit betreffende algemene regels inzake de toekenning van subsidies, zal zo spoedig mogelijk aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring worden voorgelegd. Het ontwerpbesluit wil geen nieuwe subsidiestelsels in het leven roepen, noch de inhoudelijke bevoegdheid van de subsidieverstrekker bij de opportuniteitsbeoordeling van een subsidieaanvraag regelen, maar enkel een aanvullend kader creëren waarbinnen subsidies toegekend kunnen worden. Dat subsidiekader moet erover waken dat de middelen die aan gesubsidieerde instellingen, verenigingen of individuele personen worden verstrekt het beoogde doel niet missen. Meer uniforme regels voor de aanvraagprocedure, de toekenningsvoorwaarden, de aanwendingsmodaliteiten en de verantwoordingsrapportering kunnen de doelmatigheid van de subsidiëring verhogen, evenals de administratieve last voor zowel begunstigde als overheid tot een minimum beperken.

Implementatiestrategie van het Rekendecreet

Naast de gebruikelijke uitvoeringsrekeningen van de begroting zal er door het Agentschap Centrale Accounting voor het begrotings- en boekjaar 2012 ook een jaarrekening met toelichting opgesteld worden. In 2012 gaat deze gewijzigde algemene rekening verder voorbereid worden om de afsluiting en rapportering over het boekjaar 2012 tijdig en correct uit te voeren.

Vragen van de eindgebruikers van de ministeries en Vlaamse rechtspersonen over de boekhoudkundige verwerking volgens Rekendecreet, uitvoeringsbesluiten en Accounting Manual worden verder behandeld via verschillende communicatiekanalen zoals infosessies, website en opleidingen.

Initiatief 3. Het sleutelproject optimalisering en vernieuwing financieel instrumentarium

Vooreerst is er de belangrijke vernieuwing in de begrotingsstructuur die via het Rekendecreet werd ingevoerd. De begrotingsstructuur op basis van de begrotingsprogramma's is een eerste invalshoek voor organisatiebrede analytische informatie. Vanaf 2012 zullen de beleidsprogramma's verder worden opgedeeld, zodat het mogelijk wordt de link te leggen met beleidsdoelstellingen uit de beleidsbrieven en beheers- of managementovereenkomsten. Zo wordt het mogelijk de afstemming van de beleid- en beheerscyclus met de financiële cyclus te realiseren.

Daarnaast wordt het in de boekhouding mogelijk gemaakt analytische informatie op detailniveau te registreren. De analytische informatie die uit de boekhouding kan worden gegenereerd, zal men kunnen gebruiken voor het opstellen van een meer prestatiegerichte begroting.

In het concept van de analytische boekhouding dat verder wordt uitgewerkt in 2012 worden de uitgaven opgedeeld in kostengroeperingen zoals onder meer loonkosten personeel, ICT-uitgaven, uitgaven aangaande huisvesting. Die uitgaven kunnen vervolgens op basis van afgesproken parameters of op basis van werkelijk verbruik via verdeelsleutels toegerekend worden aan beleids- en apparaatsprogramma's, processen en activiteiten. Hierdoor kan consistente overkoepelende relevante beleidsinformatie gegenereerd worden op basis van begroting en uitvoering. Op die manier is er ook duidelijkere, correctere en transparantere rapportering die een goede verantwoording en betere inzet van de middelen mogelijk maakt.

De financiële informatie van de algemene boekhouding vormt het uitgangspunt voor de analytische boekhouding, waar de verdere toewijzing van kostensoorten gebeurt volgens de managementbehoeften. Het optimaliseren van processen teneinde tijdige en correcte aanrekeningen te verwezenlijken in de algemene boekhouding is dus een belangrijke voorwaarde om correcte en transparante managementinformatie te leveren. Vanaf 2012 wordt daarom de budgetcontrole voor de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap op ESR-code op een hoger niveau ingevoerd, waardoor steeds de exacte ESR-code kan worden gebruikt bij de boeking en aldus correct geboekt zal worden.

Het concept van analytische boekhouding moet toepasbaar zijn bij alle entiteiten, ook die met rechtspersoonlijkheid, van de Vlaamse overheid. Essentiële bedrijfsprocessen (zowel de processen gericht op de burger als de intern-organisatorische processen) moeten kostenanalytisch worden doorgelicht. De uitwerking zal gebeuren aan de hand van interne pilootprojecten. Benchmarking met andere overheden en het bedrijfsleven kan hierbij leerrijk zijn.

In 2012 zal aan de hand van een pilootproject de mogelijke uitrol van Orafin voor de Vlaamse overheid worden geëvalueerd. Werken met één centraal onderhouden systeem kan belangrijke voordelen hebben. Zo kan er één plan van opvolging van nieuwe releases opgezet worden; met één upgrade is heel de organisatie overgeschakeld op moderne software. Nu moet elke organisatie zelf upgradetrajecten doorlopen. Bovendien wordt de knowhow over het gebruikte systeem verhoogd zodat de dienstverlening en de kennis beter wordt. Wel zal moeten rekening worden gehouden met eventuele specifieke noden van agentschappen en nog niet afgeschreven investeringen. Orafin kan een middel zijn om tot de gewenste informatiedoorstroming te komen. Indien Orafin wordt uitgerold, kan Orafin in die zin een optie blijven voor de agentschappen.

Initiatief 4. Voorstel structurele begrotingsnorm

In het najaar zal ik aan de Vlaamse Regering een voorstel doen met betrekking tot een structurele norm, rekening houdend met de adviezen van zowel de werkgroep structurele norm als de SERV.

Indien een uitgavennorm wenselijk wordt geacht, zal het tijdstip van invoering van een uitgavennorm ook worden mee bepaald door de wijzigingen aan de BFW.

Initiatief 5. Vertaling six pack (Economic governance)

Na de definitieve goedkeuring van het *six pack* begin oktober moet de interne Belgische vertaling van de ontwerprichtlijn worden voorbereid. De ontwerprichtlijn zal binnen het Vlaamse begrotingsbeleid – en ruimer als voogdijoverheid ook op het begrotingsbeleid van de lokale overheden – toegepast moeten worden en kan een belangrijke impact hebben op het begrotingsbeleid en –rapportering van de verschillende overheidsniveaus. Het veronderstelt ook een intensievere samenwerking tussen de verschillende subentiteiten van de gezamenlijke overheid. Deze implementatie zal moeten worden voorbereid en onderhandeld met de andere deelstaten en de federale overheid.

Initiatief 6. Implementatie begrotingstool

Een tweede beperkte inproductiestelling is gebeurd vóór de begrotingsopmaak 2012. De opgeleverde functionaliteit levert geen problemen meer op en voldoet aan de behoeften. Vooraleer een uitrol over de beleidsdomeinen gebeurt, dient het beheer van de applicatie nog verder verbeterd te worden. Op dit ogenblik zijn er nog teveel manuele en repetitieve handelingen nodig. Er zijn bijkomende controlerapporten nodig om het risico op fouten uit te sluiten. Deze verbeteringen zullen opgenomen worden in een nieuwe release van Buteo. Het testen op de ontwikkelingsomgeving hiervan gaat door in het najaar van 2011.

Tegelijkertijd met deze nieuwe testronde is ook een eerste evaluatie gemaakt van de mogelijkheden en optimalisaties die een upgrade van SAS FM bij de verdere voortgang van het project kan bieden. Deze evaluatie is positief, in die zin dat maatwerk in de toekomst grotendeels kan vermeden worden, wat kostenbesparend zal werken bij volgende upgrades. Ook voor een optimale uitrol van het project naar alle IVA's en EVA's van publiek recht zal op termijn deze upgrade noodzakelijk zijn. De huidige versie van SAS ondersteunt 250 benoemde gebruikers, waarbij 75 gebruikers gelijktijdig performant kunnen werken. In het najaar 2011 zullen met SAS nog werksessies georganiseerd worden om verdere analyse van optimalisaties bij upgrade te concretiseren.

Het begrotingsproces is zo kritiek wat de doorlooptijd betreft, dat slechts na een volledige testing van alle functionaliteiten met een representatief aantal gebruikers, de applicatie in gebruik zal worden genomen. Tijdens de opeenvolgende begrotingsrondes, zullen daarom fasegewijs steeds meer gebruikers en meer functionaliteiten bij het gebruik betrokken worden. De eerstvolgende inproductiestellingen zijn gepland bij de begrotingscontrole 2012 en begrotingsopmaak 2013.

Initiatief 7. Verdere uitbouw dienst vastgoedakten

Om de samenwerking met de departementen en agentschappen nog verder uit te breiden, is het nodig dat de dienst Vastgoedakten ook een rol kan spelen bij de procedures van minnelijke onteigeningen, die 90% van alle investeringsdossiers bevatten. Hierover werd reeds binnen de subwerkgroep wervingen en onteigeningen van het project “versnellen investeringsprojecten” meermaals overleg gepleegd met de federale aankoopcomités.

Dat overleg moet resulteren in een structurele samenwerking tussen de Vlaamse en Federale overheid, waarbij de Vlaamse overheid ook private partners kan inzetten bij de schatting en om de onderhandelingen te voeren. Op die manier kunnen belangrijke investeringsprojecten worden versneld. De dienst Vastgoedakten moet de spil worden bij die structurele samenwerking. Zij zal zorgen voor

raamcontracten waarop de verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid een beroep kunnen doen. Dat zal in een eerste fase projectmatig gebeuren om daarna verder uitgerold te worden.

In het kader van het Witboek Interne Staatshervorming werden reeds de eerste contacten gelegd om de samenwerking op te zetten tussen de lokale besturen en de dienst Vastgoedakten. Tegen eind 2011 wil ik de decretale basis creëren voor deze samenwerking. Ook hier is het best projectmatig te werk te gaan. Zo kan er een leerproces ontstaan, zowel voor de lokale besturen als de dienst Vastgoedakten. Die samenwerking kan in 2012 opgezet worden. Reeds verschillende gemeenten hebben zich aangeboden om in een dergelijk proefproject te stappen.

Initiatief 8. Toezicht houden op en faciliteren van PPS-projecten

Ook in 2012 is het mijn taak als minister van Financiën en Begroting toezicht te houden op de talrijke Vlaamse PPS-projecten, teneinde de budgettaire inpasbaarheid van deze projecten binnen de afgesproken jaarlijkse en meerjarige begrotingsdoelstellingen te waarborgen.

Bij het opstellen van de jaarbegroting en de meerjarenbegroting zal rekening gehouden worden met de te betalen beschikbaarheidsvergoedingen in het kader van de PPS-projecten.

Aangezien de huidige Vlaamse Regering doelbewust blijft inzetten op publiek-private samenwerking (PPS) om de inhaalbeweging inzake infrastructuur te realiseren, dien ik bij het opstarten van nieuwe projecten mijn rol als budgettair toezichter te blijven spelen. Niet enkel om budgettaire ontsporingen in de toekomst te vermijden maar ook door met eerbiediging van de ESR-neutraliteit en de autonomie van de entiteiten er voor te zorgen dat de verschillende PPS-projecten buiten de Vlaamse begroting worden gehouden.

Tevens zal er door het beleidsdomein Financiën & Begroting, in samenwerking met het Kenniscentrum PPS en de bevoegde departementen/agentschappen, bijgedragen worden aan de jaarlijkse rapportering aan het Vlaams Parlement van de projecten alternatieve financiering.

Daarnaast blijft ook de financiering van de PPS-projecten, in deze onzekere financiële tijden, van groot belang. Als gevolg van dure financieringsformules dreigen nieuwe PPS-projecten immers gehypothekeerd te worden. In dit kader zal ik dan ook laten onderzoeken of een aanpassing van het decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer ertoe kan bijdragen dat de financiering van de PPS-constructies op een flexibelere manier doorgang kan vinden, rekening houdend met de wijzigende financiële markten.

Initiatief 9. Verdere opvolging ESR-rapportering lokale besturen

De inspanningen om over deugdelijke ESR-gegevens te beschikken zullen, op basis van de goede samenwerking met mijn collega verantwoordelijk voor lokale overheden alsook met het Agentschap Binnenlands Bestuur, ook in 2012 worden verder gezet. Daarnaast is een verdere verfijning van de afbakening van de subsector lokale overheden noodzakelijk, zeker gelet op uitgebreide structuur van die subsector. Met het INR is afgesproken dat zij hierin een initiatief zullen nemen. De Vlaamse overheid zal evenwel de nodige gegevens moeten verzamelen. Hiervoor zijn interne afspraken omtrent de te volgen procedures nodig tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur, het departement Financiën en Begroting en de IVA Centrale Accounting. Ook dat laatste is gepland in 2012.

Initiatief 10. Verdere procesautomatisering

Tijdens het najaar zal er werk gemaakt worden van het optimaliseren van het proces van het agenderen van dossiers bij de Vlaamse Regering en het uitrollen van een systeem van het opvolgen van de briefwisseling. Tevens wordt werk gemaakt van de automatisering van de procesopvolging van de waarborgverstrekking in het kader van de scholenbouw. Daarnaast zullen de processen van de

behandeling van de geschillen worden geoptimaliseerd. Dit is evenwel een heel complex dossier (zowel geschillen “werken” als geschillen “wedden” en deze laatste zowel voor de ambtenaren als voor de leerkrachten van het onderwijs). Die projectoptimalisatie zal zich dan ook over meerdere jaren uitstrekken.

Tot slot wordt in het kader van de notariële akten en de onteigeningen werk gemaakt van de geautomatiseerde informatiedoorstroming via het aanspreken van webservices. Hierbij wordt aangesloten op het project “the 4th way” van FEDICT.

Initiatief 11. Via internet raadpleegbare begrippendatabank opzetten

Het managementcomité van het beleidsdomein Financiën en Begroting zal een redactiecomité aanduiden, bestaande uit vertegenwoordigers van entiteiten van het volledige beleidsdomein. Dat redactiecomité moet tot validatie van de betrokken begrippen overgaan. Wegens de moeilijkheid om duidelijke definities op te stellen, rekening houdend met andere stakeholders, zoals Vlaams Parlement en Rekenhof, liep het project enkele maanden vertraging op. Uiterlijk eind 2011 moet de begrippendatabank via internet raadpleegbaar zijn wat betreft de begrippen rond begroting en fiscaliteit. Uiteraard zal een verdere kwalitatieve opvolging door een redactiecomité ook nadien noodzakelijk blijven. Ingevolge de inwerkingtreding van het Rekendecreet is het begrippenkader rond begroting en boekhouding van de Vlaamse overheid op dit ogenblik nog volop in beweging. Zo zijn de in 2010 verzamelde begrippen rond boekhouding nog deels gebaseerd op de oude Rijkscomptabiliteit. In 2012 zal prioritair werk worden gemaakt van het herbekijken en aanvullen van deze definities.

1.2 Operationele doelstelling: Ondersteuning van beleidsvoorbereidende capaciteit m.h.o. op een proactief, onderbouwd budgettair, financieel en fiscaal beleid

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Een goed budgettair, financieel en fiscaal beleid is onlosmakelijk verbonden met een goede onderbouwing. Enkel mits gedegen ondersteuning kan dergelijke onderbouwing evenwel slagen. Het voorbije jaar werd minstens in tweeledig opzicht daaraan gewerkt, enerzijds intern door mijn administratie, door de werkzaamheden aangaande het globaal datamodel, anderzijds extern door het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting via de vertrouwde wetenschappelijke ondersteuning.

Het globaal datamodel moet toelaten om enerzijds het gevoerde fiscale beleid te kunnen evalueren en daarin te adviseren, en om anderzijds, proactief en met oog voor effectiviteit, fiscale beleidsinitiatieven, gericht op het verzekeren van inkomsten en het voeren van een duurzaam beleid, voor te bereiden, teneinde dit op het politieke niveau te kunnen introduceren. Aan de hand van projecten rond de ex-ante en ex-post evaluatie van het Vlaams fiscaal beleid werd nagegaan op welke wijze het globaal datamodel best wordt vormgegeven. Vorig jaar werden in de pre-analysefase twee business cases rond ex post evaluatie opgezet. In het eerste semester van 2011 werd een business case rond ex ante evaluatie opgestart. Deze business case wordt verder uitgediept en ter evaluatie voorgelegd aan de stuurgroep.

Het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting heeft twee voorspellingsmodellen opgesteld, respectievelijk voor de successierechten en de schenkingsrechten, die gebaseerd zijn op verklarende macro-economische variabelen. Daarnaast ontplooiden dat steunpunt in het voorbije jaar vele andere activiteiten die in het jaarplan werden afgesproken. Zo werd onder meer onderzoek gedaan naar alternatieven voor de bestaande fiscaalrechtelijke benadering inzake successierechten voor familiale ondernemingen alsook naar de huiskorting. Bovendien bleef het onderzoek niet beperkt tot fiscale

onderwerpen. Ook meer begrotingstechnische onderwerpen zoals een vergelijkende studie van de prestatiebegrotingen van een aantal landen die hoog scoren in de OESO-ranking, kwamen aan bod. Die onderzoeken worden ook nog elders in deze beleidsbrief aangehaald. Voorts had het steunpunt ook aandacht voor kennisverspreiding en presentatie van het gevoerde onderzoek. Zo werd bijvoorbeeld in januari 2011 een studienamiddag gehouden omtrent de fiscaliteit en effecten voor werkgelegenheid. Omdat de beperkte omvang van een beleidsbrief niet toelaat deze activiteiten en het gevoerde onderzoek in hun volheid te omschrijven, verwijs ik voor het overige naar de website van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, die een goed overzicht biedt terzake (www.steunpuntfb.be).

Actieprogramma 2011-2012

Initiatief 12. De ontwikkeling van een globaal datamodel

Na afronding van de voormelde pre-analysefase wordt de verdere projectaanpak uitgewerkt. In een eerste fase zal worden nagegaan welke informatie beschikbaar moet zijn voor het uitvoeren van impactstudies en trendanalyses voor elk van de gewestbelastingen. De gewestbelastingen die verband houden met vastgoed zullen hierbij als eerste worden geanalyseerd.

Aan het nieuwe wetenschappelijk beleidsrelevant steunpunt dat het beleidsdomein Financiën en Begroting zal ondersteunen, zal worden gevraagd de bestaande prognosemodellen te verfijnen en aan te vullen met een model voor de verkeersbelastingen dat rekening houdt met de geplande hervormingen.

Ook zal aan dat steunpunt worden gevraagd om microsimulatiemodellen te ontwikkelen. Er is immers gebleken dat macromodellen voor fiscaliteit niet tot correcte resultaten leiden omdat ze onvoldoende dynamisch gedragsveranderingen kunnen voorspellen. Microsimulatiemodellen zijn hiervoor meer geschikt. In eerste instantie zal een model worden uitgewerkt met betrekking tot de personenbelasting. Dat model moet toelaten om voor elke belastingplichtige de te betalen belasting te berekenen onder het scenario van onveranderd beleid en onder een scenario met veranderde parameters. Dat zal een precieze analyse toelaten van verdelingseffecten van regionale belastinghervormingen. Aggregatie van die microresultaten op regionaal en federaal niveau kan op zich dan weer dienen als input voor budgettaire ramingen, resterende horizontale verdeelsleutels van de financieringswet of voor de bestaande of nog te ontwikkelen macromodellen. Ook hier is een belangrijke randvoorwaarde dat de nodige cijfergegevens worden aangeleverd vanuit de FOD Financiën.

Initiatief 13. Beleidsrelevant onderzoek als bouwsteen van goed beleid

De lopende beheersovereenkomst met het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, een van de steunpunten uit de tweede generatie van beleidsrelevante steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, komt op 31 december 2011 tot een einde.

Uit de gevoerde evaluatie is gebleken dat het Steunpunt zowel inzake beleidsrelevantie als inzake wetenschappelijke kwaliteit een positieve evaluatie heeft gekregen. Uit deze beleidsbrief blijkt immers ten overvloede dat er diepgaand en waardevol onderzoek werd verricht inzake fiscale onderwerpen zoals de huiskorting en de continuïteit van familiale ondernemingen maar ook meer begrotingstechnische onderwerpen zoals de prestatiebegroting.

De positieve ervaringen met het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, ook meer algemeen bij de andere steunpunten, hebben geleid tot de opstart van een nieuw steunpuntenprogramma. In het kader daarvan werd het toekomstige thema Fiscaliteit en Begroting nader vorm gegeven. Daaruit blijkt ruime aandacht voor economische, econometrische alsook fiscale onderzoekslijnen. Zo moeten onderzoekstopics zoals de (implementatie van een) prestatiebegroting (zie boven), het inzetten van

fiscaliteit als medium voor beleidsprioriteiten (zie verder), de (verdere) ontwikkeling van modellen ter onderbouwing van beleidsvoorstellen (zie voormeld initiatief), alsook de uitdieping van een nieuwe staatsstructuur (zie verder), vorm krijgen.

1.3 Operationele doelstelling: Actief schuldbeheer en risicomanagement

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Niet alleen efficiënt, transparant en duurzaam begrotingsbeleid is van belang om de Vlaamse financiën slagkrachtig te (blijven) houden. Een actief beheer van de schuld en van de risico's die de Vlaamse overheid loopt, is eveneens noodzakelijk. Het voorbije jaar heeft geleerd dat een overheid niet alleen voorzichtig en waakzaam moet omgaan met haar participaties in financiële instellingen maar evenzeer met haar eigen financieel beheer. Er moet bovendien niet alleen oog zijn voor de lasten van het heden maar tevens voor die van het verleden. Hierna ga ik dan ook in op diverse aspecten die hiermee verbonden zijn: de audit VFLD, het schuldbeheer, beheer van de financiële roerende waarden, de verzekeringsportefeuille en het centraal financieel beheer.

a) audit VLFD

Zoals aangekondigd werd begin 2011 een grondige audit uitgevoerd naar de werking en bestaansredenen van het VFLD. Daaruit kwam als conclusie naar voren dat het VFLD wel degelijk zijn verdienste had als bufferkrediet, maar als sturingsinstrument te beperkt bleef.

b) efficiënt en transparant beheer van de schuld

Tijdens het vorig werkjaar heb ik mijn beleid volgens de drie grote assen uit mijn beleidsnota, namelijk transparantie, mogelijkheid tot gecontroleerde schuld en eenvoud, verder uitgevoerd. Mijn administratie heeft blijvend voeling met de financiële markten. De financiële gegevens worden maandelijks gepubliceerd. Tijdens diverse contacten met onze financiële partners wordt de actuele financiële toestand van de Vlaamse overheid besproken en bekeken welke behoeften er zijn en welke financiële instrumenten kunnen worden ingezet om die behoeften zo optimaal mogelijk te financieren. Zij geven ook punctueel mogelijke opportuniteiten op de financiële markten door.

De financieringsbehoeften zijn in 2011 eerder beperkt. De Vlaamse Regering voert immers onverkort een begrotingspolitiek die gericht is op een 0-tekort in ESR-termen. Enkel voor de financiering van kapitaalparticipaties worden leningen op langere termijn opgenomen. In 2011 werd daarom op 12 mei een lening van 200 miljoen euro opgenomen. Tijdelijke kasbehoeften worden gefinancierd via ons 'Belgian Commercial Paper' (BCP)-programma en onze bestaande kredietlijnen. Die instrumenten blijven hiervoor duidelijk het meest voordelig en zijn bovendien zeer flexibel.

c) goed beheer van de financiële roerende goederen van de Vlaamse overheid

Het voorbije werkjaar is de turbulentie op de financiële markten blijven voortduren. Een verkoop van de participaties die de Vlaamse overheid in het verleden heeft genomen, was dan ook niet aan de orde. Een verkoop in de huidige marktomstandigheden zou immers leiden tot een aanzienlijk gerealiseerd verlies.

Voor het eerst heeft de Vlaamse overheid financiële resultaten van deze investeringen geboekt. De KBC-groep heeft een vergoeding van 297 miljoen euro betaald voor de inbreng van 3,5 miljard euro uitgevoerd in 2009. Daarnaast heeft Dexia voor de tweede maal een dividend in aandelen uitgekeerd.

In navolging van de resolutie van het Vlaams Parlement van 23 maart 2011 betreffende de buitensporige bonussen aan uitvoerende bestuurders en topmanagers heeft de Vlaamse Regering deze resolutie met de top van de instellingen waarin zij momenteel participeert besproken. Ze verkreeg tijdens deze bijeenkomsten de nodige uitleg waarom deze bonussen geen buitensporig karakter hebben.

d) efficiënt en effectief beheer van de verzekeringsportefeuille van de Vlaamse overheid

In mijn beleidsnota heb ik aangekondigd dat ik de haalbaarheid van een herverzekeringscaptive zou onderzoeken. Dit onderzoek heeft plaats gevonden. Op basis van dit onderzoek heb ik aan de Vlaamse Regering voorgesteld om deze piste niet meer verder te bewandelen. De captive biedt, over alle polissen heen, te weinig een antwoord op de concurrentieproblematiek die zich in de toekomst mogelijk zal manifesteren.

e) accuraat centraal financieel beheer

De Vlaamse Regering heeft eind december 2010 beslist om de CFO-vergoeding grondig te hervormen en dit in verschillende stappen. Er werd ondermeer beslist om de bestaande berekeningswijze af te schaffen. Dat is het gevolg van het Vlaams regeerakkoord (zie IV.3 'Financieel Beheer gericht op zuinigheid en transparantie'). Dit mag echter geen vrijbrief betekenen tot buitensporige uitgaven van de aangesloten agentschappen. De budgettaire prestaties van alle instellingen worden hierom blijvend gemonitord met het oog op beleidmatige gevolgtrekking. Bij een eerste oefening die ik heb laten uitvoeren, is gebleken dat de agentschappen zich in 2010 hebben gehouden aan het vooropgestelde begrotingsresultaat. Er is dus voorlopig geen nood aan een bijstelling.

Actieprogramma 2011-2012

Initiatief 14. Een hernieuwd kader voor het VFLD

Op basis van de audit werden een aantal noodzakelijke verbeterpunten naar voren geschoven:

a) Een inventaris van de dossiers met grote financiële last.

Uit de audit blijkt dat bijna de helft van de geschillendossiers, die het VFLD ten laste neemt, nooit op voorhand werd aangemeld. Dat zorgt soms voor onaangename verrassingen bij de opmaak van de begroting, omdat men vaak niet tijdig kan vaststellen welke grote financiële dossiers ten laste zullen moeten genomen worden.

Het is echter van belang dat het VFLD een goed beeld heeft van dergelijke dossiers. Zo kan beter worden geanticipeerd en kunnen de budgettaire ramingen voor de komende jaren tijdig worden bijgesteld.

Daartoe is vereist dat de jaarlijkse bevraging een correct beeld oplevert.

Een sanctiemechanisme lijkt dus onontbeerlijk. Bij niet-melding of laattijdige melding van een dossier, zal het betrokken beleidsdomein daarom voortaan een groter deel van de last van het dossier zelf moeten dragen.

Het plafondbedrag dat de entiteit maximaal ten laste moet nemen, wordt in dat geval opgetrokken van 1 miljoen euro tot 2 miljoen euro, en dat zowel voor de verwijlinteresten, als voor de hoofdsom. Ook zal de betrokken entiteit in dat geval tot 90% van de verwijlinteresten moeten dragen in plaats van 50% nu.

Dat bedrag is voldoende groot om een ernstige signaalfunctie te vormen voor de minister en het bestuur dat er iets schort inzake de geschillenbehandeling, zonder de beleidsmogelijkheden van de bevoegde minister mogelijk volledig te amputeren.

b) Geschillen die onnodig lang aanslepen

In sommige geschillendossiers is vastgesteld dat de praktijk van “juridische hardnekkigheid” sluipend ingang heeft gevonden. Advocaten hebben er soms immers belang bij om de procedure zo lang mogelijk te rekken.

Het VFLD vraagt daarom voor grote dossiers een “second opinion”. Dat moet een beter inzicht geven in de proceskansen en zonder de duurtijd van de lopende procedure onnodig te rekken. Dat kan inhouden dat er een dading wordt afgesloten, of dat de schuldvordering gekantonneerd wordt op een geblokkeerde rekening, zodat de gerechtelijke interesten niet meer lopen.

Die praktijk wordt voortaan reglementair verankerd zodat de betrokken diensten hun medewerking niet kunnen weigeren.

c) Definitie hoofdsom

Zowel het Rekenhof, als de Inspectie van Financiën, uitten reeds meerdere malen kritiek op de ontoereikende definitie van “hoofdsom”. Dit begrip leidt immers tot interpretatieproblemen. Als interesten vervallen, worden ze immers “gekapitaliseerd” ... in de hoofdsom.

Daarom moet het begrip hoofdsom voortaan duidelijk gedefinieerd worden als het bedrag van de schuld zonder kosten, vergoedingen, interesten en boeten. In geval van een dading, kwijtschelding of gerechtelijke uitspraak betreft dit het herleide oorspronkelijke bedrag van de schuld zonder kosten, vergoedingen, interesten en boeten.

Het VFLD heeft zich rekenschap gegeven van die verbeterpunten. Daarom werden die nieuwe maatregelen geïmplementeerd in een regeringsbesluit tot wijziging van het VFLD-besluit. Dat regeringsbesluit werd reeds in eerste lezing goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 22 juli.

Initiatief 15. Opmenging en evaluatie van financieringsbehoeften

De volgende jaren komen de eerste vervaldagen van de leningen die in 2009 werden aangegaan voor de financiering van de kapitaalparticipaties in diverse financiële instellingen en het begrotingsdeficit van dat jaar. Ik bekijk momenteel reeds de diverse mogelijkheden om deze kasbehoeften te financieren.

Momenteel heeft de Vlaamse overheid nog veel leningen lopen. Daarnaast zijn in het verleden diverse fondsen opgericht met elk hun eigen beleggingsstrategie, gekoppeld aan een eigen doelstelling. Het beheer van bepaalde fondsen kan waarschijnlijk worden geoptimaliseerd en eventueel gecentraliseerd. Dat wordt door mijn administratie verder onderzocht en bij mogelijke opportuniteiten uitgevoerd. Ook zal in de loop van 2012 worden onderzocht hoe het zorgfonds kan worden versterkt gelet op de uitdagingen. Hierbij zal worden gekeken naar het ESR-effect en de evolutie van de schuld.

Initiatief 16. Verdere nauwe opvolging inbreng financiële instellingen

Het is niet uitgesloten dat de KBC-groep een (deel) van de inbreng van de Belgische Staat en de Vlaamse overheid in 2012 zal terug betalen. Veel hangt af van de financiële resultaten van de groep en de opbrengsten die kunnen voortvloeien uit de verkoop van activa. Ik zal bij eventuele besprekingen hierover de belangen van zowel de Vlaamse overheid, de Vlaamse burger als het Vlaamse bedrijfsleven verdedigen.

De Gemeentelijke Holding heeft eind 2009 een waarborg verkregen van de verschillende gewesten. Die waarborg werd gedurende 2010 en 2011 eerst uitgebreid met een waarborg van de federale overheid en daarna terug afgebouwd. De turbulentie op de financiële markten en de daarmee gepaard gaande verdere koersdalingen van Dexia hebben de gewesten genoodzaakt die waarborgen in 2011 terug op te trekken. De aankoop door de federale overheid van Dexia Bank België heeft de Gemeentelijke Holding voor een existentieel probleem gesteld.

Ten slotte zal de Vlaamse Regering de bonuspolitiek van de financiële instellingen blijven opvolgen en indien nodig ingrijpen.

Initiatief 17. Omvorming van pooling naar aankoopcentrale

De omvorming van de pooling van de verzekering tot een aankoopcentrale wordt een feit. Momenteel is er een overheidsopdracht lopende om de verzekeringen die vallen onder de 'pooling van de verzekeringen' opnieuw aan te besteden voor de periode van 3 jaar met een eenmalige verlengingsmogelijkheid van 1 jaar. Ter voorbereiding van deze opdracht werden o.a. een risicoscan van alle momenteel aangesloten agentschappen uitgevoerd, waarin de potentiële risico's van een agentschap in kaart werden gebracht. Bij de bepaling van de scope van deze overheidsopdracht was de beslissing over de deelnemers een cruciaal element. Ter voorbereiding hiervan werd bij de potentiële kandidaten gepolst naar hun interesse. Als goede financiële beheerders moeten we ernaar streven dat de huidige leden van de pooling blijvend kunnen genieten van de beste verhouding tussen de dienstverlening enerzijds en de waarborgen, vrijstellingen en te betalen premies anderzijds. Daarom heeft de Vlaamse Regering beslist om de instellingen die verplicht deelnemen aan de pooling strikt te definiëren – wat overeenkomt met een behoud van de huidige agentschappen en een kleine uitbreiding. De mogelijke toetreders tot de pooling werden dan ook beperkt tot diegenen waarvan hun materieel verzekerd vast actief een lagere boekwaarde heeft dan 1,5 miljoen euro.

In 2012 zullen, als gevolg van de overheidsopdracht, de bestaande verzekeringspolissen van de aangesloten instellingen binnen de pooling van de verzekeringen vernieuwd worden. Daarnaast zal de vraag van enkele instellingen om de pooling van de verzekeringen uit te breiden met de polis bestuurdersaansprakelijkheid worden geëvalueerd met de andere instellingen. Ondertussen zal een nieuwe overheidsopdracht, voor de taak van makelaar uitgeschreven en toegewezen worden.

Initiatief 18. Nauwgezette opvolging liquiditeitsramingen

Alle agentschappen moeten een bijdrage leveren tot een optimaal kasbeheer. De basis voor dit beheer zijn goede ramingen. In 2012 zullen deze liquiditeitsramingen gedetailleerd worden opgevolgd met het oog op eventuele beleidsmatige gevolgtrekkingen.

Initiatief 19. Testing en inproductiestelling automatisatie kasbeheer

Op het vlak van het kasbeheer is de verwerking van de gecodeerde dagafschriften in zijn laatste fase. Daarna kan getest worden en kan deze eigen toepassing in productie worden gesteld.

2. Strategische doelstelling 2: een klantvriendelijke overheid

2.1 Operationele doelstelling: Efficiënte en effectieve inning en invordering van de belastingen in eigen beheer

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Een klantvriendelijke overheid betekent voor het beleidsdomein Financiën en Begroting in eerste instantie een efficiënte en effectieve inning en invordering van de belastingen in eigen beheer bewerkstelligen. Het jaar 2011 zal in dat verband een mijlpaal blijven door de overname van de inning van de verkeersbelastingen. Maar een klantvriendelijke overheid gaat nog verder dan “louter” het in eigen beheer nemen van gewestelijke belastingen. Het is tevens blijvend werken aan informatie, communicatie, automatisering, ICT-infrastructuur en diens meer. Deze uiteenlopende aspecten hadden dan ook een grote impact op de werkzaamheden van het voorbije jaar.

a) gericht informatiebeleid

Conform de vorige jaren werd in 2011 verder werk gemaakt van een moderne communicatiemix binnen mijn beleidsdomein financiën en begroting om, in lijn met het communicatiebeleid van de Vlaamse overheid, elke burger zo gepast mogelijk te informeren over mijn lopende en nieuwe beleidsinitiatieven. We blijven er immers van overtuigd dat elk beleid – dus ook het fiscale – adequaat ondersteund moet worden, om “compliance” van de burger te verwerven. Fiscal compliance kan alleen maar door een moderne dienstverlening en een degelijk communicatiebeleid.

Zo heb ik , samen met mijn administratie, werk gemaakt van een nieuw digitaal portaal over de Vlaamse belastingen, waarover later meer, en van het ontsluiten van alle bestaande Vlaamse fiscale regelgeving op het web. De bestaande portaal-site <http://belastingen.vlaanderen.be> was aan een opfrissing toe, zowel om de uitgebreidere Vlaamse bevoegdheden inhoudelijk vlot te kunnen integreren en eenvormiger te structureren, als om wijzigingen in de toekomst vlotter op te kunnen vangen. De Vlaamse Belasting-site moet immers de referentie worden voor alle info over de Vlaamse gewestbelastingen. In dezelfde zin moet de Vlaamse Fiscale Navigator – operationeel sinds maart 2011 – finaal de bron worden voor regelgeving met betrekking tot de gewestbelastingen.

Daarnaast werden bestaande brochures en traditionele communicatiekanalen (bvb. gedrukte bijlagen bij de aanslagbiljetten die VLABEL verstuurt) verder efficiënt ingezet en waar nodig geactualiseerd.

b) overname inning verkeersbelastingen

Op 1 januari 2011 nam het Vlaams Gewest de inning van de verkeersbelastingen over van de federale overheid. Over het algemeen is de overname goed verlopen. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om een aantal vernieuwingen door te voeren.

Belangrijk is dat sinds dit jaar VLABEL op vier locaties de Vlaamse belastingbetaler te woord kan staan; vier kleinere en de twee grote zetels in Aalst en Brussel. In Antwerpen, Leuven en Hasselt werd telkens onderdak gevonden in de respectieve VAC's. In Brugge werd een tijdelijke locatie in gebruik genomen, in afwachting van de definitieve afwerking van het VAC Brugge tegen eind dit jaar. In elke regionale zetel werden loketten ingericht om bezoekers te kunnen ontvangen. Om het dossier van een bezoeker zo snel en efficiënt mogelijk te kunnen afhandelen, werden de loketten uitgerust met performante pc's en printers evenals een betaalterminal en een AGES-toestel (i.f.v. het eurovignet). De projectgroep insourcing verkeersbelastingen zorgde voor de organisatorische uitwerking van de opstart doorheen gans 2010. Dit had voornamelijk betrekking op de voorbereiding van de eigen inning op ICT-vlak in nauw overleg met de groep rond de programmamanager VFP (overname en analyse datagegevens, vastlegging van de businessregels, testing van de verwerking van ruwe data tot belastinggegevens, enz.) en de vertaling ervan in instructies en procedureboeken. Daarbij werd vooral

gefocus op een klantvriendelijke benadering van de overname waarbij de belastingplichtige zo weinig mogelijk hinder mocht ondervinden van de transitie.

Het bestaande digitaal loket werd uitgebreid met aanvullende functionaliteiten voor de verkeersbelastingen. Een belangrijke doelgroep hierbij zijn de Vlaamse bedrijven met een uitgebreid wagenpark, en de bedrijven voor vrachtovervoer. Een accuraat overzicht van ingeschreven en belaste voertuigen en een gebruiksvriendelijke aangiftemodule zijn voor onze Vlaamse bedrijven een must. Meer en meer belastingplichtigen geven immers de voorkeur aan online contacten met de overheid. Het digitaal loket is een elektronische dienst die aan hun verwachtingen tegemoet komt.

Verder werd een goed onderbouwd communicatieplan uitgewerkt waarbij alle belanghebbenden op gepaste wijze werden benaderd. Naast direct mailing werden ronde tafelsessies ingericht waarbij de meest betrokken beroepsfederaties werden uitgenodigd.

Terloops vermeld ik nog even de ongelukkige samenloop met de invoering van de Europese nummerplaten. Dit zorgde – trouwens evenzeer bij de federale Dienst Inschrijving Voertuigen – voor significante aantallen van wijzigingen in nummerplaten, met een substantiële – niet voorziene – extra werklast aan verrekeringen, terugbetalingen, etc. tot gevolg.

c) het VFP

Het VFP is het enige informaticaplatform voor de gewestbelastingen die VLABEL zelf int. Intussen faciliteert het de inning van en de dossieropvolging voor de onroerende voorheffing, de jaarlijkse verkeersbelasting, de belasting op inkeerstelling, het eurovignet en de leegstandsheffing bedrijfsruimten. De planbatenheffing – waarover hierna nog even meer – is de nieuwste heffing die aan het VFP werd toegevoegd.

De inspanningen inzake ICT-infrastructuur hebben ertoe geleid dat de inning van de verkeersbelasting voor wat betreft infrastructuur en performantie op een vloeiende manier werden geïntegreerd op het VFP. Dat gebeurde op zo'n manier dat de inning van de "oude" belastingen zoals onroerende voorheffing en leegstandsheffingen eveneens op een meer performante wijze verliepen. Wat ontvangsten betreft werd hierdoor het recordjaar 2008 geëvenaard. De ontvangsten kwamen daardoor ook sneller binnen, met als gevolg dat minder leningen moesten aangegaan worden.

Intussen wordt stilaan de meerwaarde van het uniek platform en de synergie tussen de verschillende heffingen en componenten dus duidelijk. Een voorbeeldje kan dat illustreren. In het kader van de invordering van achterstallige belastingen, laat de notaris die de akte van verkoop van een onroerend goed verlijdt die geplande verkoop weten aan de ontvangers van belastingen, om eventuele achterstallen in te houden op de verkoopsom. Een proces dat vooral voor de onroerende voorheffing erg belangrijk is. Deze berichten van de notaris worden "gerecupereerd" als informatiebron om na te gaan of andere heffingen – in dit geval opnieuw de planbatenheffing – betaalbaar moeten worden gesteld. Planbatenheffing moet immers onder meer pas betaald worden wanneer het betrokken perceel wordt verkocht. Eenzelfde instrument gaat dus meerdere doeleinden dienen, wat zonder het VFP niet mogelijk zou zijn geweest.

d) automatisering vermindering OV voor de huurder

De meest voorkomende verminderingen voor onroerende voorheffing zijn de verminderingen wegens kinderlast en wegens handicap. Deze verminderingen worden ook toegekend als een huurder die de woning bewoont aan de toekenningsvoorwaarden voldoet. In dat geval moet de verhuurder de toegekende vermindering in mindering brengen van de te betalen huur. Dezelfde regeling geldt wanneer de verhuurder geen privé-persoon is, maar een sociale huisvestingsmaatschappij.

Een huurder van een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) moet zelf geen aanvraag doen om verminderingen inzake onroerende voorheffing te bekomen. De verminderingen worden rechtstreeks

met de SHM geregeld. De SHM moeten achteraf hun huurders inlichten over het bedrag van de vermindering en deze in mindering brengen op de huurlast.

Vroeger stuurde VLABEL elke maatschappij jaarlijks 2 bestanden, die door de SHM vóór een afgesproken datum moesten verwerkt worden om de juiste toekenning van de verminderingen te garanderen. Dat betekent dat ze twee bestanden met elkaar in overeenstemming moesten brengen:

- het eigendomsbestand, met de kadastrale gegevens van hun eigendommen op 1 januari van het aanslagjaar,
- een huurderbestand, met vermelding van de huurders zoals deze op 1 januari van het aanslagjaar volgens het Rijksregister gekend waren.

Gezien deze werkwijze zowel de sociale huisvestingsmaatschappij als VLABEL een grote administratieve werklast bezorgde, werd de bestaande procedure reeds grondig herzien vanaf het najaar van 2010.

In de loop van 2011 werden verdere onvolkomenheden uit de procedure gefilterd, om enerzijds de procedure verder te versnellen en ze anderzijds ook billijker te maken.

In concreto komt de aangepaste procedure erop neer dat VLABEL aan de hand van de beschikbare informatie zelf de hiervoor vermelde bestanden met elkaar in overeenstemming brengt, aan de hand van het rijksregister en de KSZ. Zowel uit de aard van het gebouw, gekend uit de kadastrale gegevensbestanden, als uit een historische bewoningstoestand, gekend uit de gegevens van het Rijksregister, haalt VLABEL nu zelf alle nodige elementen om automatisch een correct aanslagbiljet op te maken.

Actieprogramma 2011-2012

Initiatief 20. Evolutie in en evaluatie van modern informatiebeleid

Uiteraard wens ik het degelijk informatiebeleid in 2011 en 2012 verder te zetten: het online gaan van de Vlaamse Fiscale Navigator en de herwerking van het Vlaamse Belastingportaal mag geen einde zijn maar eerder een begin. Daarom wens ik in het najaar 2011 en in het voorjaar 2012 actief te communiceren over het nut en het bereik van deze toepassingen, zowel naar de burger als naar de professionele gebruiker. Daarnaast wil ik verder onderzoeken hoe deze en andere toepassingen kunnen worden ontsloten en hoe ze optimaal kunnen worden ingezet voor het gepaste doelpubliek. Tevens wil ik onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dergelijke toepassingen in te zetten op andere beleidsniveaus. Het uitgangspunt blijft juiste, correcte en vooral begrijpelijke communicatie naar de klant. In die zin zal er ik er dan ook blijvend over waken dat alle communicatiekanalen zoals infolijn 1700, beurzen, campagnes en digitale tools, in samenhang, permanent worden ingezet.

Wat betreft nieuwe beleidsinitiatieven verbind ik mij ertoe die op een planmatige manier met oog voor alle belanghebbenden actief en doelgericht te communiceren. Evenzo voor alle aanpassingen aan de fiscale regelgeving - zij het op initiatief van mij of mijn collegae binnen de Vlaamse Regering naar het Vlaamse Parlement- zoals de vergroening van de BIV.

Ten slotte wil ik ook werk maken van een actieve communicatie intern binnen de Vlaamse overheid om de gedragenheid rond nieuwe financiële of budgettaire horizontale beleidsinitiatieven permanent te verhogen. Ook hiervoor zal ik de nodige mix van communicatiemiddelen inzetten.

Initiatief 21. Leggen van de fundamenten voor de overname van de inning en invordering registratie- en successierechten in 2015

In mijn Beleidsnota Financiën en Begroting heb ik al aangegeven in deze regeerperiode de eerste fundamenten te willen leggen om de dienst van de registratie- en successierechten over te nemen in een volgende regeerperiode. Mijn administratie heeft onderzocht of de inning van registratie-,

schenkings- en successierechten in eigen beheer haalbaar was vanaf 1 januari 2015. Het besluit van het onderzoek was dat er tal van voordelen verbonden zijn aan een eigen inning van deze belastingen, dit zowel in het algemeen als op operationeel vlak. Ik ben dan ook verheugd dat de Vlaamse Regering op basis van het onderzoek door mijn administratie op 19 september 2011 heeft beslist de inning van de heffingen van de registratie-, schenking- en successierechten in eigen beheer te nemen vanaf 1 januari 2015.

Hoewel de opzeg van de dienst van de inning slechts in 2013 moet gebeuren, zal mijn administratie nu reeds de nodige stappen zetten om de eigen inning van de registratie- en successierechten vanaf 1 januari 2015 succesvol te laten verlopen. De overname van de inning van de verkeersbelastingen heeft ons immers geleerd dat een degelijk voorbereidingstraject geruime tijd in beslag neemt.

Initiatief 22. Continue bijsturing VFP

Het werk aan het VFP is nooit af. Continue bijsturingen aan processen en procedures, soms het gevolg van aanpassingen aan de onderliggende fiscale regelgeving, noodzaken tot bijkomende programma-ontwikkelingen.

Zonder in technische details te willen vervallen, staan bijvoorbeeld volgende bijsturingen nog op het programma:

- de verdere verfijning van laadprocessen vanuit KSZ, Rijksregister, ...; de frequentie van aanlevering van datagegevens wordt in sommige gevallen eveneens verhoogd, wat de datakwaliteit verhoogt en het risico op foutieve aanslagbiljetten verder verkleint;
- de aanpassing van het VFP aan de wijzigende regelgeving rond belasting op inverkeerstelling; hier kom ik eveneens nog op terug;
- de vernieuwing en verfijning van de interface met Orafin, om de verdere doorstorting en behandeling van de geïnde gelden te vereenvoudigen;
- een verdere integratie van de verschillende databases die de vorderingen op belastingplichtigen bijhouden (de belastingkernels), zodat nog meer heffingsoverschrijdende synergieën gecreëerd kunnen worden.

De ICT-infrastructuur zal in het najaar verder op punt worden gesteld in het kader van beveiliging (zowel tegen misbruik en uitval als tegen externe aanvallen). Tevens zal de infrastructuur verder worden geoptimaliseerd op basis van de aanbevelingen die werden gedaan in de externe audits die in het loop van het jaar 2010 werden uitgevoerd. Tot slot zal ook de verhuis naar het VAC Brugge worden gerealiseerd.

Op nog langere termijn plant de federale overheid een compleet herzien ICT-platform voor patrimoniumdocumentatie (het “kadaster”). Aangezien dit de authentieke bron is voor alle heffingen gerelateerd aan onroerende goederen, spreekt het voor zich dat de impact op het VFP niet te onderschatten zal zijn, en van cruciaal belang. Hierrond lopen uiteraard reeds voorbereidingstrajecten, die in 2012 zullen verdergezet moeten worden.

Initiatief 23. Ontwikkeling Vlaamse fiscale codex

Regelmatig wordt de wildgroei aan regelgeving en procedures aangeklaagd. Dat deze “regulitis” nefaste gevolgen heeft, staat buiten kijf. Daarom heb ik in mijn beleidsnota de ontwikkeling van een Vlaamse Fiscale Codex op het vlak van inning en invordering voor de Vlaamse Belastingen vooropgesteld.

In het begin van deze legislatuur lag de focus op de overname van de inning en invordering van de groep verkeersbelastingen. Nu acht ik de tijd rijp voor de aangekondigde uniformisering en vereenvoudiging van de fiscale procedureregels.

Een efficiënte, effectieve en klantgerichte inning en invordering van de Vlaamse belastingen en heffingen belangt ons immers allemaal aan. Als rechtszoekende wil elke belastingplichtige snel en overzichtelijk zijn rechten en plichten kennen. In mijn beleidsnota heb ik al kort de verschillende stappen overlopen om te komen tot een Vlaamse (procedure)-Codex. Onmiskenbaar heeft deze werkwijze meerdere (schaal)voordelen op het vlak van de coherentie van de fiscale procedure voor de heffingen en belastingen die geïnd worden door het Vlaamse Gewest.

In 2012 laat ik mijn administratie in nauwe samenwerking met de betrokken partners een ontwerp van decreet uitwerken met als doel een gemeen recht voor de fiscale procedure. Na een grondige parlementaire bespreking en communicatie naar alle belanghebbenden kunnen de nieuwe procedureregels dan vanaf 2014 in werking treden.

Initiatief 24. Vlaamse correctie referentiedatabank en “the 4th Way”

In mijn beleidsnota heb ik aangegeven erop te zullen aandringen bij mijn collega's om een centrale databank op te richten zodat correcties aan gegevens van authentieke bronnen nog maar eenmalig dienen te gebeuren voor alle diensten van de Vlaamse overheid. Door de insourcing van de verkeersbelasting is er op dit traject enige vertraging opgetreden, en de opportuniteit van het project “the 4th way” heeft dit dossier minder prioritair gemaakt. In de loop van 2012 zal dit dossier in samenwerking met e-gov evenwel terug worden opgenomen. De eerste contacten hierover zijn reeds gelegd.

Het project “the 4th way” is reeds aangehaald. Het is de bedoeling dat daarbij - conform de regelgeving inzake de privacy en volgens het “vier-ogen principe”- een beroep wordt gedaan op al de nodige en bestaande webservices naar de notarissen, RSZ, federale belastingen en dergelijke meer. Hierdoor zullen de administratieve taken binnen VLABEL worden verminderd en zal de doorlooptijd voor notariële akten en onteigeningen worden gereduceerd. Dat project zal zich over meerdere jaren uitstrekken en in functie van de grootste efficiëntiewinsten zullen hier de juiste prioriteiten worden gelegd.

Het belang van dergelijk project is niet te onderschatten. VLABEL en de dienst Vastgoedakten van het departement hebben immers heel veel administratief werk inzake de wettelijke verplichtingen die komen kijken bij notariële akten. In het kader van “men vraagt aan de burger en aan de rechtspersonen niet wat de overheid al weet” en in het kader van zowel de vermindering van de administratieve taken als van de vermindering van de doorlooptijd van de verschillende stappen van de procesflow heeft het beleidsdomein zich dan ook aangesloten bij het project “the 4th way” van het federale FEDICT en dit in samenwerking met e-gov.

Initiatief 25. Evaluatie inning planbatenheffing

In mijn vorige beleidsbrief stelde ik de opstart van de planbatenheffing al in het vooruitzicht. Ik had het er toen ook over dat de opstart onder andere afhankelijk was van voldoende kritische massa aan aanslagbiljetten. Dat betekende in concreto dat gewestelijke RUP's in werking moeten zijn getreden vooraleer met de planbatenheffing van start te gaan.

In de praktijk is dat nu het geval. Het RUP “Afbakening Regionaalstedelijk gebied Brugge” is immers dit voorjaar in werking getreden, net zoals enkele kleinere gemeentelijke RUP's. Enkele weken geleden - eind september, begin oktober - heeft VLABEL dan ook de eerste aanslagbiljetten planbatenheffing verzonden, een 500-tal in totaal. Dat zal mijn administraties, want zowel het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening als het domein Financiën en Begroting zijn inhoudelijk betrokken partij, in staat stellen om samen tegen eind dit jaar de eerste evaluatieresultaten voor te leggen die ik eveneens in mijn vorige beleidsbrief heb beloofd. Vanzelfsprekend moeten die eerste resultaten toelaten om de regelgeving op haar effectiviteit te beoordelen en waar nodig bij te stellen.

3. Strategische doelstelling 3: Probaat en vereenvoudigd Vlaams fiscaal beleid met aandacht voor een goed ondernemingsklimaat

3.1 Operationele doelstelling: Doelgericht fiscaal beleid

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Ik blijf werken aan een doelgericht fiscaal beleid in de brede zin. Het voorbije werkjaar werd dan ook niet enkel getekend door een streven naar meer fiscale autonomie. Er werd tevens gepoogd om de bestaande bevoegdheden nog beter te benutten, zoals ik ook eerder al had beloofd. Daarbij gaat het niet alleen om het meer gebruiken van fiscale bevoegdheden maar ook om het beter gebruiken daarvan, bijvoorbeeld door het elimineren van tegenstrijdigheden en hiaten in regelgeving en meer proactieve opvolging van supranationale ontwikkelingen. Bovendien moet de fiscale regelgeving ook soms meer sturend en duurzaam kunnen zijn. Het voorbije werkjaar werden niet alleen op het vlak van mobiliteitsfiscaliteit maar ook aangaande de continuïteit van familiale ondernemingen, in dat opzicht belangrijke resultaten geboekt.

a) staatshervorming

Het jaar 2011 wordt gekenmerkt door continue onderhandelingen om te komen tot een regeerakkoord op het federale niveau. Hierbij werden voorstellen inzake staatshervorming geformuleerd die vervolgens besproken en desgevallend geherformuleerd werden. Grotere financiële responsabilisering van de gemeenschappen en de gewesten blijft, samen met een adequaat en transparant solidariteitsmechanisme, voor de Vlaamse Regering in het algemeen en voor mezelf als Vlaams minister een belangrijk aandachtspunt.

b) benutting bestaande bevoegdheden

Mijn administratie onderzocht de mogelijkheid om fiscale stimuli in te voeren ter stimulering van de arbeidsparticipatie van bepaalde doelgroepen. Daarbij werd specifieke aandacht besteed aan het omzetten van tewerkstellings- en opleidingsstimuli in de vorm van fiscale voordelen.

Het Europees rechtskader hypothekeert echter de uitoefening van de Vlaamse fiscale autonomie. De Europese Commissie heeft ons immers al meerdere malen in gebreke gesteld, telkens het Vlaams Gewest belastingsverminderingen invoerde in de personenbelasting. De Europese Commissie kwalificeert dit als een schending van het vrij verkeer omdat het fiscaal voordeel beperkt blijft tot personen die in het Vlaams Gewest wonen, maar niet toekomt aan personen die in het Vlaamse Gewest werken, maar in een andere EU-lidstaat wonen. Deze problematiek stelde zich bijvoorbeeld bij de jobkorting.

Het fiscaal voordeel uitbreiden naar personen die in het Vlaams Gewest werken, maar wonen in een andere EU-lidstaat, kan echter enkel door een aanpassing van de BNI (Belasting Niet-Inwoners), wat helaas een exclusief federale belasting is. Dit benadrukt nogmaals het belang van een staatshervorming met een ruime fiscale autonome en homogene bevoegdheidspakketten.

Het moet echter de betrachting zijn oplossingen te vinden voor deze problematiek. Als Minister van Werk heb ik daarom de opdracht gegeven de mogelijkheden te onderzoeken inzake niet-fiscale alternatieven voor de jobkorting. Dat pakket zal tot 38 miljoen euro waard zijn en maatregelen omvatten zoals de uitbreiding van de inkomstengerelateerde kinderopvang, een betere doorstroming uit arbeidszorg en sociale economie, een uitbreiding van de armoedetrajecten, evenals het uitbreiden en curatief maken van de individuele beroepsopleidingen. Voor verdere toelichting verwijs ik naar mijn beleidsbrief werk.

c) hiaten of tegenstrijdigheden in fiscale wetgeving elimineren en vermijden

In mijn beleidsnota sprak ik van de intentie om, vanuit een permanent streven naar efficiëntere en effectieve regelgeving, achterhaalde belastingen en vrijstellingen met een beperkt toepassingsgebied in kaart te brengen. Ook het Vlaams Parlement nam een gelijkaardig initiatief door op 8 juli 2010 een resolutie aan te nemen waarin verzocht werd om een studiec commissie Gewestbelastingen op te richten om de successierechten, schenkingsrechten, registratierechten en onroerende voorheffing fundamenteel door te lichten en coherente hervormingsvoorstellen te formuleren. Dat alles moet binnen een budgettair neutraal kader gebeuren.

De studiec commissie Gewestbelastingen werd samengesteld en detecteerde een aantal potentiële discriminaties en onderbenutte vrijstellingen in de huidige regelgeving. De bevindingen en de aanbevelingen van de studiec commissie werden opgenomen in een verslag. Dat verslag werd opgesplitst in drie groepen: 1) de potentiële discriminaties en onderbenutte vrijstellingen zonder - of met verwaarloosbare - budgettaire impact (dus in overeenstemming met de resolutie), 2) de potentiële discriminaties en onderbenutte vrijstellingen met budgettaire impact en 3) de onrechtvaardigheden die door de studiec commissie niet als potentieel discriminerend werden beschouwd.

d) proactieve opvolging supranationale ontwikkelingen

Zoals in mijn beleidsnota aangehaald, werd in het verleden in de Vlaamse fiscaliteit al te zeer reactief omgegaan met Europeesrechtelijke bezwaren. Meer dan eens moesten bestaande gunstregelingen aangepast worden wegens bezwaren vanwege de Europese Commissie dan wel arresten van het Hof van Justitie. In de meeste gevallen gaat het om schendingen van de principes van vrijheid van vestiging, vrij verkeer van kapitaal en de strikte voorwaarden inzake staatssteun. Het wordt dus een moeilijke evenwichtsoefening tussen de voorwaarden gesteld door enerzijds de Belgische en anderzijds de Europese regelgeving, waarbij steeds in het achterhoofd moet gehouden worden dat de Europese regelgeving, omwille van de supranationale component primeert op de Belgische.

In de beleidsnota werd dan ook aangegeven dat toekomstige fiscale regelgeving meer systematisch aan een Europese controle zou worden onderworpen om op die manier snel reparatiewerk, dat leidt tot complexe en vaak onsamenhangende regelgeving, te vermijden.

Om die doelstelling te bereiken, investeert het departement Bestuurszaken in samenwerking met het departement Internationaal Vlaanderen in een proactieve opvolging van Europese regelgeving door een systeem van “Europese impactfiches” te testen in pilootprojecten binnen het departement Bestuurszaken. Daarnaast werd door mijn departement gestart met een EU-checklist. Dat compacte werkinstrument moet toelaten om bij de opmaak van nieuwe Vlaamse regelgeving aan de hand van een paar gerichte kernvragen een eerste zicht te krijgen op een mogelijke schending van het Europees recht. Daarbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de belangrijkste elementen uit de Europese rechtspraak en wetgeving inzake fiscaliteit en het vrij verkeer. Dat moet toelaten om in de toekomst tijdig de nodige bijstellingen door te voeren, en nieuwe Europese ingebrekestellingen te vermijden.

Naast die twee projecten, die vooral gericht zijn op toekomstige regelgeving, werd in 2010 – zoals reeds vermeld - ook een screening van de bestaande Vlaamse fiscale regelgeving opgestart. In dat kader werd dezelfde regelgeving ook gescreend op potentiële schendingen van het Europees recht.

Ook de hangende inbreukprocedures bij de Europese Commissie moeten uiteraard verder aangepakt worden.

Hete hangijzers zijn onder meer de Vlaamse verminderingen in de personenbelasting. De jobkorting stootte op bezwaren vanwege de Europese Commissie omdat het fiscaal voordeel beperkt bleef tot personen die in het Vlaams Gewest wonen, maar niet toekwam aan personen die in het Vlaamse Gewest werken, maar in een andere EU-lidstaat wonen. Het fiscaal voordeel uitbreiden naar de BNI (Belasting Niet-Inwoners), bleek echter onmogelijk omdat het een exclusief federale belasting betreft. Inmiddels werd de Vlaamse jobkorting afgeschaft met ingang van 1 januari 2011. Naar aanleiding hiervan werd dit inbreukdossier definitief geklasseerd. Verder werden er door de Europese Commissie

ook inbreukprocedures opgestart tegen het belastingvoordeel dat aan investeren in de Vlaamse ARKImedesfondsen werd gekoppeld, de Vlaamse mama-papa-lening en de Vlaamse Winwin-lening. De inbreukprocedure tegen het dossier van de mama-papa-lening werd gelukkig inmiddels stopgezet.

Daarnaast ligt de meeneembaarheid onder vuur omdat voor de berekening van het belastingvoordeel bij de aankoop van een tot nieuwe hoofdverblijfplaats bestemd onroerend goed, het bedrag van de registratierechten betaald bij de aankoop van een vroegere hoofdverblijfplaats enkel kan worden meegenomen wanneer die in het Vlaams Gewest lag en niet wanneer die in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte lag. Gezien een gunstig advies van de advocaat-generaal bij het Europees Hof van Justitie, wordt gehoopt op een beslissing in het voordeel van het Vlaams Gewest.

e) bewaking van de doelstellingen inzake mobiliteitsfiscaliteit

Begin 2011 werd een akkoord bereikt met de andere gewesten om samen een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting en een wegenvignet voor personenwagens en kilometerheffing voor vrachtwagens uit te werken tegen 2013. De aanpak en beheerstructuren zijn intussen verder geconcretiseerd. Op 8 april startte de Vlaamse regering een aanbestedingsprocedure voor een consultancyopdracht om de intergewestelijke overlegorganen te begeleiden bij de uitwerking van het DBFMO-bestek dat fasegewijs moet leiden tot de aanduiding van een service-provider die zal instaan voor de invoering van de kilometerheffing en wegenvignet binnen de drie gewesten. De Vlaamse Regering besliste om de consultancyopdracht toe te wijzen aan het consortium Fairway.

Het voorbije werkjaar werd evenwel niet alleen ingezet op de vormgeving van de kilometerheffing maar ook meer concreet op de eerste fase van de vergroening van de verkeersbelastingen. Deze eerste fase betreft de invoering van een vergroende BIV voor particuliere personenwagens. Deze wagens zullen inzake de BIV niet meer worden belast op basis van het vermogen van de motor, uitgedrukt in fiscale paardenkracht, hetzij in kilowatt, maar op grond van milieukeurmerken van het voertuig zoals de CO₂ uitstoot en de euronorm. Dit zal leiden tot een lagere BIV voor schonere wagens en een hogere BIV voor meer vervuilende wagens. Het nieuwe model op basis van milieukeurmerken voorziet bovendien dat de berekeningswijze van de nieuwe BIV voor tweedehandswagens geleidelijk wordt ingevoerd over drie jaren. De bedoeling van dit alles is duidelijk: het sturen van de aankoopbeslissing van de consument naar minder milieu- en klimaatbelastende personenwagens. De vergroening van de BIV werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en zal na het doorlopen van de voorziene procedures, worden overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

f) Continuïteit van familiale ondernemingen

Bij decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009, werd de loonlastenvoorwaarde uit artikel 60bis Vl.W.Succ. - dat de fiscale behandeling van de overgang bij overlijden van familiebedrijven regelt - tijdelijk op nul gezet als crisismaatregel. Het in stand houden van de voorwaarde van loonlasten in een periode van neerwaartse economische conjunctuur zou immers resulteren in het bijkomend verschuldigd zijn van successierechten wat de teloorgang van de onderneming of vennootschap kan betekenen wanneer de erfgenamen zich genoodzaakt zien om het bedrijf te verkopen om de successierechten te voldoen. In mijn beleidsnota heb ik reeds aangekondigd dat deze crisismaatregel zou worden geëvalueerd medio 2011.

Deze evaluatie gebeurde intussen door mijn administratie en door het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting. Op basis van deze evaluatie en gelet op het feit dat de maatregel nog steeds economisch en maatschappelijk relevant is, was het behoud van de fiscale regeling inzake de continuïteit van familiale ondernemingen en vennootschappen dan ook aangewezen, mits de gekende euvels meegenomen werden in een herwerking van deze regelgeving. Het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting kwam aan die

premissen tegemoet in haar onderzoek naar een alternatief. Mijn administratie heeft op basis van dit onderzoek een nieuw regelgevend kader geformuleerd.

Actieprogramma 2011-2012

Initiatief 26. Continue versterking en benutting van fiscale bevoegdheden

Een staatshervorming blijft primordiaal

Om voormelde redenen blijft het van groot belang dat de deelstaten voldoende instaan voor hun eigen financiering via eigen belastingen. Ik wil dan ook blijven ijveren voor meer financiële en fiscale verantwoordelijkheid voor de gemeenschappen en de gewesten. Meer fiscale autonomie laat toe een actiever en gericht fiscaal beleid te voeren gericht op bijvoorbeeld de activering of de blijvende activering van mensen. Het positieve effect dat hieruit voortvloeit op diverse aspecten van de sociale zekerheid (vergrijzingsuitgaven, werkloosheidsuitkeringen) komt uiteraard niet alleen de overheden van Entiteit II ten goede. Meer fiscale autonomie kan zich ook richten op bijvoorbeeld het aantrekken van specifieke investeringen waaraan een regio behoefte heeft. Meer fiscale autonomie leidt ook naar minder fiscale illusie. Belastingbetalers krijgen immers een beter inzicht in het verband dat er bestaat tussen het fiscale offer dat ze brengen en de publieke goederen en diensten die zij ervoor in de plaats terugkrijgen.

Een belangrijke kritische succesfactor vormt –zoals reeds aangetoond– de Europese toets. Een voortschrijdende fiscale autonomie dient de Europese regelgeving te respecteren. Er moet rekening gehouden worden met de Europese contouren opdat het proces niet vastloopt in aanhoudende Europese bezwaren, zoals nu het geval is.

Het proces van een toenemende financiële responsabilisering en fiscale autonomie moet ook blijvend ondersteund worden door gefundeerd wetenschappelijk onderzoek. In een recent verleden gevoerd wetenschappelijk onderzoek in de schoot van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting heeft aangetoond dat bijkomende bevoegdheden inzake de inkomstenbelasting perfect mogelijk zijn zonder de Europese regels met de voeten te treden. Bovendien hoeven de bijkomende bevoegdheden voor de regio's niet naar meer complexiteit te leiden.

Wetenschappelijk onderzoek dient zich ook meer en meer toe te spitsen op de eventualiteit van de verdeling van de overheidsschuld tussen de federale overheid en de regio's. De hieruit voortvloeiende bijkomende belasting van de regionale budgetten zal het belang van een doorgedreven financiële responsabilisering en fiscale autonomie nog sterker onderstrepen. Ook de invloed van de ontleningsbeperkingen op de regionale budgetten dient onderzocht te worden. De modaliteiten van een regionale schulddeelname worden gesimuleerd met behulp van het VLADYMO model.

De doorbraken van de “interne staatshervorming”

De Vlaamse Regering heeft het Witboek in het kader van de interne staatshervorming goedgekeurd. Het is een degelijk werkstuk met een goede analyse van de bestuurlijke organisatie in Vlaanderen en een helder overzicht van de bestuurlijke knelpunten. Concreet worden er 69 ingrijpende doorbraken opgesomd om te komen tot een Interne Staatshervorming.

Voor het beleidsdomein Financiën en Begroting zijn er 4 doorbraken opgesomd:

1. Verdeling verkeersbelasting (doorbraak 11) - gefaseerde herverdeling van de opdecim op de verkeersbelasting om de impact van leasingmaatschappijen uit te vlakken;
2. Binnengemeentelijke fiscale differentiatie (doorbraak 12)- onderzoek naar de mogelijkheid van een binnengemeentelijke differentiatie van de opcentiemen op de onroerende voorheffing;
3. Versnelling verwerving onroerende goederen door lokale besturen (doorbraak 35) - versnellen van procedures voor lokale besturen om onroerende goederen te verwerven/vervreemden;
4. Financiële verevening (doorbraak 51) - voor alle bevoegdheidsverschuivingen worden de financiële gevolgen in kaart gebracht.

Per doorbraak is een gefaseerd implementatietraject voorgesteld met daarin een plan van aanpak van de organisatorische wijzigingen, de verschuivingen van mensen en middelen en de nodige decretale wijzigingen. Ik zal erover waken dat bij de implementatie de baten van de voorgestelde sleutelprojecten de kosten duidelijk overstijgen. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat er onevenredige verschuivingen plaatsvinden ten koste van marginale voordelen. Zo dient bijvoorbeeld een systeem van binnengemeentelijke differentiatie van de onroerende voorheffing een aantoonbare meerwaarde te hebben ten opzichte van de bestaande mogelijkheid om de opcentiemen op de onroerende voorheffing geheel of gedeeltelijk terug te betalen aan bepaalde doelgroepen.

Ik overloop kort de geplande acties bij de verschillende doorbraken.

Bij doorbraak 11 (verdeling opdecim verkeersbelasting) moet eerst het bevoegdheidsvraagstuk grondig uitgeklaard worden. Mijn administratie heeft de opdracht gekregen dit tegen 1 januari 2012 te verduidelijken. Ondertussen wordt per gemeente het budgettair effect van de voorgestelde maatregel becijferd. Afhankelijk van deze resultaten zet ik vervolgens dit initiatief in regelgeving om.

In opdracht van minister Freya Van den Bossche wordt de juridische, operationele en financiële haalbaarheid onderzocht van een binnengemeentelijke differentiatie van de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV), in het kader van de onderzoeksopdracht "Stedelijk fiscaal instrumentarium". Het finale rapport hiervan wordt dit najaar verwacht.

De verdere uitwerking na de oplevering van de studieresultaten zal moeten gebeuren binnen de context van het regeerakkoord en het partnerschap met steden en gemeenten waar we een bedrijfsvriendelijk lokaal beleid stimuleren. Bovendien moet er oog zijn voor de technische haalbaarheid.

Doorbraak 35 kwam al aan bod bij de uitbouw van de dienst vastgoedakten.

Naarmate de verschillende doorbraken van de Interne Staatshervorming vorm krijgen, kunnen de financiële gevolgen voor de provinciale bevoegdheidsverschuivingen berekend worden. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met mijn collega, Geert Bourgeois, en alle betrokken vakministers. De timing hiervan valt samen met de uitwerking van elke verschuiving.

Lokaal pact als potentieel instrument om het ondernemingsklimaat te verbeteren?

Het afgelopen jaar heeft de Vlaamse Regering een belangrijke bestuurlijke hervorming uitgewerkt om het overheidsfunctioneren aanzienlijk te verbeteren en efficiënter te maken. Tegelijk wordt hiermee tegemoet gekomen aan de verwachtingen van de lokale besturen. Zo bijvoorbeeld het voormelde Witboek Interne Staatshervorming en het planlastendecreet. Die hervormingen bevatten heel wat positieve punten voor de gemeenten en provincies.

Binnen dit wijzigende kader blijft het stimuleren van een bedrijfsvriendelijk lokaal (fiscaal) klimaat ook een Vlaamse prioriteit. Ik ben ervan overtuigd dat de harmonisatie van gemeentebelastingen een mogelijk uitgangspunt is om te komen tot een drievoudige win-situatie tussen de Vlaamse Regering, de lokale besturen én de bedrijven. Het doel hiervan is om de transactieprijs voor gemeenten en

bedrijfsleven te reduceren en het probleem van het groot aantal, zeer diverse lokale en resultaatsonafhankelijke bedrijfsbelastingen ten gronde aan te pakken. Die harmonisatie kan dan de mogelijke basis vormen voor een nieuw lokaal fiscaal pact.

We mogen immers niet uit het oog verliezen dat de buurlanden en –regio's de voorbije jaren sterk gefocust hebben op de gemeentelijke bedrijfsfiscaliteit. Om die reden dienen we in een nieuw lokaal fiscaal pact te focussen op de problematiek van de lokale bedrijfsbelastingen. Hiertoe heeft het departement Financiën en Begroting voor mij enkele pistes opgesteld die op korte termijn kunnen uitmonden in een voorstel tot onderzoek voor bedrijfsvriendelijkere - en zoveel als mogelijk uniforme - alternatieven.

Het onderzoek zal zich hoofdzakelijk toespitsen op het niet ontmoedigen van bedrijfsinvesteringen en het vereenvoudigen van de administratieve verplichtingen van ondernemingen – waarbij vooral de veel(soortig)heid van de bedrijfsbelastingen wordt gevisieerd. In een later stadium kan de input hiervan verder besproken en geconcretiseerd worden met mijn collega bevoegd voor het Binnenlands Bestuur en de lokale partners.

Initiatief 27. Ondersteuning studiecmissie Gewestbelastingen

Vanuit het Vlaams Parlement werden uit voormeld verslag een aantal potentiële discriminaties met budgettaire impact en een aantal onrechtvaardigheden gelicht, dewelke nader dienen besproken te worden in een verruimde studiecmissie, waarin onder andere meer academici vertegenwoordigd zijn. Deze besprekingen zullen dan dienen te leiden tot een nieuw verslag dat aan het Parlement zal voorgelegd worden in 2012. Eén en ander is gekoppeld aan de randvoorwaarde dat de nodige cijfergegevens worden aangeleverd vanuit de FOD Financiën, daar deze essentieel zijn om de impact van eventuele aanpassingen budgettair te kunnen ramen.

Initiatief 28. Ontwikkeling van Europese impactfiches

Het systeem van de Europese Impactfiches wordt verder ontwikkeld en ter beschikking gesteld van de Vlaamse overheid. Daarbij wordt aandacht besteed aan de informatie-uitwisseling tussen de experts in de beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie. Mijn administratie zal dit project van nabij opvolgen.

Initiatief 29. Het verhogen van de kwaliteit van de regelgeving

Ik heb het al meermaals beklemtoond, ook in deze beleidsbrief, en zal dat blijven doen: overleg met belanghebbenden uit diverse sectoren is onontbeerlijk. Het heeft bovendien een positieve invloed op de kwaliteit van de regelgeving. Enerzijds kunnen zo pijnpunten in de bestaande regelgeving worden blootgelegd, anderzijds kan tevens worden aangegeven of nieuwe beleidsinitiatieven een maatschappelijk draagvlak hebben of desgevallend moeten worden verfijnd of aangepast. Ook in de praktijk heeft dat overleg reeds zijn nut betoond, zo bijvoorbeeld bij de evaluatie van de fiscale bejegening van familiebedrijven maar ook bij de zoektocht naar alternatieven voor het klein beschrijf in de vorm van de huiskorting.

Omvormen van klein beschrijf naar huiskorting

Zoals in mijn beleidsnota aangegeven, heb ik verder laten onderzoeken hoe het klein beschrijf kan worden omgevormd tot een huiskorting. Het onderzoek bouwde verder op eerder onderzoek van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting over de hervorming van het klein beschrijf. Het hernam de reeds onderzochte scenario's vertrekkende van nieuwe data en hield expliciet rekening met de kostprijs van de meeneembaarheid. Aanvullend werden nieuwe scenario's getoetst.

Vanuit de wens om de toepassing van een verlaagd tarief inzake registratierechten niet langer te koppelen aan het kadastraal inkomen maar te zoeken naar meer geëigende en meer realistische maatstaven was het belangrijk een goed beeld te krijgen op de huidige doelgroep van het klein beschrijf. Daarbij is het van belang om niet louter te kijken naar de daadwerkelijke genietters van het klein beschrijf maar ook te toetsen of de betrokkenen daadwerkelijk recht zouden mogen hebben op dergelijk verlaagd tarief. Dat tarief werd immers oorspronkelijk ingericht om ook de minvermogenden toe te laten zich een woning te verschaffen of liever om te vermijden dat registratierechten zouden belemmeren dat dergelijke kopers een woning konden verwerven. De maatschappelijke gevolgen moeten zoveel mogelijk in kaart gebracht zijn vooraleer een nieuwe basis kan worden ingevoerd. De invoering van een nieuwe berekeningsbasis kan immers niet zonder maatschappelijk draagvlak. Daarom zal ik aan mijn administratie opdragen, in nauwe samenwerking met het Agentschap Wonen Vlaanderen, met diverse belanghebbenden de nieuwe regeling, die, op basis het onderzoek van het Steunpunt door mijn administratie zal worden ontworpen, te analyseren en evalueren met het oog op een potentieel daadwerkelijke implementatie in de regelgeving begin 2013. Indien zou blijken dat er alsnog fundamentele bezwaren blijven, dan zal ik niet aarzelen om de huiskorting alsnog verder te laten onderzoeken en verfijnen zodat ik me ervan kan vergewissen dat bij implementatie het alternatief voor het klein beschrijf beter zal zijn dan haar voorganger.

Initiatief 30. Toekennen van een sociaal tarief inzake onroerende voorheffing aan sociale verhuurkantoren

Het Wetboek van Inkomstenbelastingen voorziet momenteel twee tarieven wat betreft onroerende voorheffing. Enerzijds is er het standaardtarief, namelijk 2,5 % van het kadastraal inkomen, anderzijds is er het sociaal tarief van 1,6% van het kadastraal inkomen. Dat sociaal tarief is momenteel van toepassing op sociale huurwoningen van sociale huisvestingsmaatschappijen, ocmw's, gemeenten en het Vlaams Woningfonds, maar niet op sociale verhuurkantoren. Nochtans vallen woningen die verhuurd worden door een sociaal verhuurkantoor onder de toepassing van het sociaal huurbesluit en zijn deze woningen dus ook sociale woningen.

Zoals eerder meegedeeld in de commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting kan de implementatie van het verlaagd tarief (na het lopend onderzoek en consultatie van de betrokken partijen) in de loop van de periode 2012-2013 tot stand komen.

Initiatief 31. Vorm geven aan een slimme kilometerheffing

Na de validatie van het ontworpen systeem, zal, in overleg met de drie Gewesten, een eerste toetsing met de markt plaatsvinden medio 1ste kwartaal 2012. Via deze consultatie zal nagegaan worden of de voorgestelde oplossing haalbaar is naar complexiteit, kost en planning. Het definitieve ontwerp zal dan de basis vormen voor het interregionaal ambtelijk comité onder begeleiding van de private partner. In het najaar 2011 en het voorjaar 2012 zal vooral het DBFMO-bestek worden uitgewerkt dat fasegewijs moet leiden tot de aanduiding van een service provider die zal instaan voor de invoering van de kilometerheffing en het wegvignet binnen de drie gewesten. Het overleg met de andere gewesten loopt verder. Bovendien zal het decretale kader uitgewerkt moeten worden ter ondersteuning van de uiteindelijke oplossing.

Initiatief 32. Vergroening verkeersfiscaliteit

Zoals reeds in mijn beleidsnota aangegeven, wil ik streven naar een nieuwe invulling van de verkeersfiscaliteit. De verkeersfiscaliteit zal worden vergroend op basis van de milieuprestaties van de wagen. Om dit laatste te kunnen uitvoeren is een globale en gefaseerde aanpak van de volledige verkeersfiscaliteit nodig waarbij alle soorten verkeersbelastingen, en de belastbaarheid van alle categorieën van voertuigen, moet worden geanalyseerd, en indien nodig, worden herbekeken.

Om dat te kunnen realiseren, was de insourcing van de dienst van de inning van de verkeersbelastingen een belangrijke stap voorwaarts teneinde het Vlaamse beleid met betrekking tot de verkeersfiscaliteit autonoom en ten volle te kunnen uitoefenen. De succesvolle overname van de dienst van de inning van de verkeersbelastingen in het begin van dit jaar biedt de opportuniteit om een krachtadig Vlaams beleid te voeren inzake groene verkeersfiscaliteit. Deze opportuniteit zal ik de komende jaren dan ook ten volle benutten. De nieuwe BIV moet in werking treden vanaf 2012. Het onderzoek naar een voldoende sturende variabilisering van de jaarlijkse verkeersbelastingen is eveneens voorzien voor 2012. Aangezien de herziening van de verkeersfiscaliteit ook betrekking heeft op voertuigen van ondernemingen met leasingactiviteit, zijn samenwerkingsakkoorden met de andere gewesten noodzakelijk. Het is de bedoeling om, rekening houdend met het gezamenlijk project in het kader van de kilometerheffing en het wegvignet, deze zaken in een globaal akkoord te regelen. Het overleg met de andere gewesten loopt verder.

Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGE 1 bij de beleidsbrief Financiën en Begroting van Minister Muylers. Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens het zittingsjaar 2010-2011, alsook aan de aanbevelingen van het Rekenhof

a) resoluties en moties

Hierna wordt een overzicht gegeven van de resoluties en de moties die door het Vlaams Parlement werden aangenomen tijdens de lopende legislatuur.

Resolutie betreffende een wijziging van de procedure tot automatische toekenning van vermindering van onroerende voorheffing aan huurders, aangenomen door het Vlaams Parlement op 30 juni 2010.

In deze resolutie wordt de Vlaamse Regering gevraagd om te onderzoeken hoe men tot een procedure kan komen die de effectieve en tijdige toekenning van de vermindering van onroerende voorheffing garandeert aan de huurders en of het mogelijk is de belastingvermindering rechtstreeks en automatisch toe te kennen aan de huurder in plaats van die te verrekenen op het aanslagbiljet van de eigenaarverhuurder.

Ik gaf in mijn vorige beleidsbrief reeds aan dat ik mijn administratie de opdracht gaf om in navolging van deze resolutie na te gaan of VLABEL tot een procedure kan komen die de effectieve en tijdige toekenning van de vermindering van onroerende voorheffing garandeert aan alle huurders en of het mogelijk is de belastingvermindering rechtstreeks en automatisch toe te kennen aan de huurder in plaats van die te verrekenen op het aanslagbiljet van de eigenaar-verhuurder.

Onderzoek van VLABEL heeft intussen aangetoond dat noch een automatische, noch een rechtstreekse toekenning van de vermindering aan de huurders praktisch mogelijk is. VLABEL heeft weliswaar een rechtstreekse link met de belastingplichtige eigenaar, maar niet met de huurders. Dit zorgt voor veel praktische problemen. Bovendien blijft de link met de eigenaar sowieso nodig, gelet op het feit dat de eigenaar de belastingplichtige is. Een semi-automatische toekenning via de tussenstap van de eigenaar – zoals nu gebeurt – is wel mogelijk. Ook mag de huurder wettelijk gezien op eigen houtje de vermindering van de huur gaan aftrekken, los van de effectieve toekenning ervan aan de eigenaar. Tot slot kan ook de huurder een rechtzetting van een aanslag uit het verleden vragen. Het lijkt dan ook van belang dat de huurders vooral beter geïnformeerd worden.

Resolutie betreffende de oprichting van een studiegroep Gewestbelastingen in verband met successie, schenkingen en onroerende goederen, aangenomen door het Vlaams Parlement op 8 juli 2010.

In deze resolutie wordt de Vlaamse Regering gevraagd een studiegroep Gewestbelastingen op te richten om de successierechten, schenkingsrechten, registratierechten en onroerende voorheffing fundamenteel door te lichten en coherente hervormingsvoorstellen te formuleren tegen eind 2010.

Ik geef in de beleidsbrief reeds aan welke evolutie er is bij de opvolging van deze resolutie.

Resolutie betreffende het vergoedingsbeleid van financiële instellingen die gesteund worden door de Vlaamse overheid, aangenomen door het Vlaams Parlement op 23 maart 2011

In deze resolutie wordt de Vlaamse Regering gevraagd om via haar vertegenwoordigers in de algemene vergadering en de raad van bestuur van de financiële instellingen die worden gesteund door de Vlaamse overheid, aan te dringen om geen buitensporige bonussen toe te kennen aan uitvoerende bestuurders en topmanagers zolang de overheidssteun niet volledig is terugbetaald, rekening houdend met de kwaliteit van de uitvoering van het herstelplan, en aan te dringen om niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur geen aandelen, aandelenopties of alle andere rechten om aandelen te verwerven, toe te kennen.

Ik geef in deze beleidsbrief reeds aan in welke mate de Vlaamse Regering hierin is en zal tegemoet komen.

Resolutie betreffende het promoten van slimme en groene voertuigen en een slimme en groene voertuigenindustrie in Vlaanderen aangenomen door het Vlaams Parlement op 6 april 2011.

In deze resolutie vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering onder meer om in te zetten op een spoedige vergroening van de verkeersfiscaliteit door het variabel maken van verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling (BIV). Dit op basis van groene criteria zoals de CO₂-uitstoot en andere schadelijke emissies, NO_x en fijn stof bijvoorbeeld, die opgenomen zijn in de Europese emissienorm. In het luik vergroening verkeersfiscaliteit geef ik aan welke initiatieven ik op dat vlak plan.

Met redenen omklede motie tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Financiën en Begroting 2009-2014, aangenomen door het Vlaams Parlement op 10 maart 2010.

In deze motie wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om:

1° een vooruitziend begrotingsbeleid op lange termijn te voeren, waarbij:

- a) een Vlaamse begroting in evenwicht wordt nagestreefd;
- b) een eigen stabiliteitsnorm wordt uitgewerkt;
- c) een meerjarenbegroting wordt ingediend bij de begrotingsaanpassing 2010;
- d) kostenefficiëntie centraal staat bij de keuze voor pps;

2° het implementatietraject van het Rekendecreet aan te houden;

3° een fiscaal beleid te voeren dat gericht is op de bovenvermelde beleidsdoelstellingen, zijnde:

- a) meer efficiënte fiscale regelgeving;
- b) het inpassen van fiscale maatregelen in het Europese recht;
- c) verduurzaming;
- d) hervorming van de verkeersfiscaliteit;

4° de nodige stimuli te voorzien om het ondernemingsklimaat te verbeteren.

De diverse onderdelen van mijn beleidsbrief geven aan hoe ik tegemoet kom aan de vraag van het Vlaams Parlement.

Met redenen omklede motie tot besluit van de op 7 oktober 2010 door de heren Jan Penris en Sven Gatz in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, respectievelijk over de aanhoudende stadsvlucht in Vlaanderen, en over de stadsvlucht van jonge gezinnen, aangenomen op 20 oktober 2010.

In deze motie vraagt het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering:

1° te onderzoeken in welke mate fiscale maatregelen, in het bijzonder de gedifferentieerde onroerende voorheffing, kunnen bijdragen tot het aantrekkelijk maken en houden van het wonen in de stad;

2° het systeem van de 'huiskorting' verder te onderzoeken en uit te werken in samenwerking met de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting, en daarbij criteria vast te stellen die per definitie niet nadelig zijn voor steden, en de implementatie ervan voor te bereiden;

3° na te gaan in hoeverre een samenvoeging van de bestaande instrumenten – stedenfonds, stadsvernieuwingsfonds, stadscontracten – een meer slagkrachtige aanpak van de stadsvlucht van jonge gezinnen zou kunnen tegengaan, evenwel zonder dat dat ten koste mag gaan van die inspanningen – onder meer op het vlak van integratiebeleid, opleidingstrajecten enzovoort – die aan alle inwoners van de stad ten goede komen;

4° te blijven ijveren om het grootstedenbeleid en de daaraan verbonden middelen over te hevelen naar de deelstaten om een coherent stedenbeleid te kunnen voeren;

5° verder werk te maken van een horizontaal Vlaams stedenbeleid waar verkokering geen kans krijgt.

Voor wat de fiscaal georiënteerde vragen betreft, kan ik het volgende aanreiken. Mijn beleidsbrief geeft aan hoe het systeem van de huiskorting verder onderzocht werd en de implementatie nader onderzocht zal worden.

Voor wat de gedifferentieerde onroerende voorheffing betreft, kan worden verwezen naar het onderzoek dat gevoerd wordt door het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting in opdracht van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie.

Actualiteitsmotie tot besluit van het op 26 januari 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens en een wegenvignet voor personenauto's in Vlaanderen

In deze actualiteitsmotie wordt de Vlaamse Regering gevraagd:

1° met spoed de nodige maatregelen uit te werken om de vooropgestelde data naar de gezamenlijke implementatie te halen, meer in het bijzonder het eventueel aangepaste eurovignetnetwerk en de tariefstructuur vast te leggen;

2° de nodige simulaties uit te werken en te verfijnen zodat:

- a) onafgezien de mogelijke verschuiving op individueel niveau, de vooropgestelde neutraliteit naar totale beoogde inkomsten voor personenwagens wordt gewaarborgd;
- b) het effect op de gemeentelijke inkomsten wordt onderzocht. De doorgevoerde wijzigingen mogen geen negatieve impact hebben op de gemeentelijke inkomsten;
- c) de nodige sociale correcties kunnen worden voorzien;
- d) de vergroening van het wagenpark kan worden doorgezet;
- e) sluisverkeer door reeds overbelaste dorpskernen kan worden voorkomen;
- f) de mobiliteitsstromen kunnen worden gestuurd met het oog op verschuiving naar meer milieuvriendelijke vervoerswijzen en dalperiodes;

3° het overleg met de betrokken economische sectoren hierover te voeren, de gesprekken met de drie gewesten verder te zetten teneinde de juiste parameters vast te leggen, de ontbrekende punten samen te beslissen;

4° de invoering te plannen in de ruimere Europese context;

5° dat de globale herziening van de verkeersfiscaliteit de concurrentiepositie van de Vlaamse economie vrijwaart;

6° de proefprojecten met de kilometerheffing voor lichte voertuigen op te zetten;

7° dat mogelijke effecten op het eendags- of kortverblijfstoerisme door buitenlanders onderzocht worden en mee in rekening gebracht worden bij de invoering van het wegenvignet.

De door het Parlement gestelde vragen zullen worden meegenomen bij de concrete vormgeving van de kilometerheffing. De concrete ontwikkelingen aangaande de kilometerheffing blijken reeds uit het gelijknamig luik van onderhavige beleidsbrief.

Actualiteitsmotie tot besluit van het op 30 maart 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de mogelijke gedeeltelijke overname van de federale staatsschuld door Vlaanderen en de nota van het Planbureau betreffende de budgettaire gevolgen van een nieuwe staatshervorming.

Hierin vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering om:

1° in uitvoering van het Vlaams regeerakkoord het begrotingsevenwicht dat in 2011 werd bereikt ook de komende jaren van deze legislatuur (2012-2014) onverkort aan te houden;

2° de komende jaren de nodige budgettaire ruimte te creëren voor de ontwikkeling van nieuw beleid voor de Vlaamse economie en samenleving (onder meer de noodzakelijke impuls voor onderzoek en ontwikkeling (O&O), de prangende noden in het onderwijs, de wachtlijsten in de zorgsector, kinderopvang enzovoort);

3° geen overschotten te boeken in de Vlaamse begroting met als doel de structurele tekorten in de federale begroting te helpen dichten;

4° de mogelijkheid te onderzoeken om een deel van de pensioenbijdrage voor de Vlaamse ambtenaren ten laste te nemen van de Vlaamse begroting;

5° duidelijke afspraken te maken over de verdeling van de impact van mogelijke renteschommelingen;

6° slechts een akkoord af te sluiten over een mogelijke bijdrage aan het wegwerken van het begrotingstekort en de staatsschuld in België indien voldaan is aan elk van de volgende vijf noodzakelijke voorwaarden:

- a) een akkoord over een zesde sociaal-economische staatshervorming met een voldoende ruime overheveling van bevoegdheden;
- b) een aanzienlijke uitbreiding van de fiscale capaciteit en fiscale autonomie van de regio's;
- c) de aanwezigheid van een instrument van financiële responsabilisering in de Financieringswet;

- d) het principe ‘wie betaalt, bepaalt’ wordt doorgetrokken naar andere domeinen;
- e) een gelijkwaardige verantwoordelijkheid ter zake wordt opgenomen door de andere deelstaten.

De diverse onderdelen van mijn beleidsbrief tonen aan op welke manier ik aan deze vragen tegemoet kom.

Met redenen omklede motie tot besluit van de op 1 juni 2011 door de heren Jan Penris, Eric Van Rompuy en Sas van Rouveroy in commissie gehouden interpellaties tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, respectievelijk over de nieuwe overheidssteun (aankoop kortlopend schuld papier) voor de Gemeentelijke Holding, over de financiële steun van het Vlaamse Gewest aan de Gemeentelijke Holding en het mogelijke scenario voor regionale opdeling, en over de onrust bij de Gemeentelijke Holding

Hierin wordt de Vlaamse Regering gevraagd om haar beleid ten aanzien van de Gemeentelijke Holding voort te zetten, met name:

- 1° op korte termijn de eventuele vragen van de Gemeentelijke Holding om ondersteuning te evalueren na contact opgenomen te hebben met de andere overheden;
- 2° met het zicht op een voldoende stabilisatie van de Gemeentelijke Holding, een strategische reflectie te starten over de toekomst ervan, met inachtneming van de institutionele structuur van het land, het communautaire recht en het belang van het Dexia-aandeelhouderschap.

De problematiek van de Gemeentelijke Holding komt in onderhavige beleidsbrief reeds aan bod.

b) aanbevelingen Rekenhof

In het volgende luik geef ik antwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof. Daarbij wordt eerst de bron van de aanbevelingen (alsook de betrokken aanbevelingen zelf) weergegeven.

*Bron: ESR-vorderingensaldo 2009 van de Vlaamse Gemeenschap, rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1:

1. De Vlaamse Gemeenschap moet in de ESR-rapportering de consolidatie vervolledigen en elke wijziging in zijn entiteiten aan een ESR-toets onderwerpen.
2. Een adequate economische classificatie van de onderlinge verrichtingen kan correcties ter afstemming van de begroting van de Vlaamse ministeries en de begrotingen van te consolideren instellingen vermijden.
3. De Vlaamse Regering moet onderbenutting van de uitgavenkredieten en de recuperatie ervan langs het FFEU objectief ramen op grond van historische gegevens én de begrotingsaard (krimpbegroting of expansieve begroting) en in de algemene toelichting bij de begroting op eenduidige en constante wijze voorstellen, in overeenstemming met de budgettaire realiteit.
4. Departement en agentschap moeten hun methodiek en, zo mogelijk, hun instrumentarium voor het ESR-vorderingensaldo verder op elkaar afstemmen.
5. De algemene toelichting bij de begrotingsontwerpen moet de samenstelling van de tabel Normnaleving beter toelichten en regeringsstandpunten die afwijken van de zienswijze van het INR of Eurostat vermelden.
6. De Vlaamse Regering moet het initiatief nemen om ook over het gerealiseerde ESR-vorderingensaldo te rapporteren aan het Vlaams Parlement.

7. Een overzicht van de niet volledig elimineerbare intragroepsverrichtingen, met uitleg over de oorzaak, kan nuttig zijn.
8. Het IVA CA zou ook zelf een reconciliatie moeten maken tussen de FCH-rapportering en de rapportering aan de Algemene Gegevensbank.
9. Aangezien een begrotingsnormering die uitsluitend op het ESR-vorderingensaldo steunt, niet volstaat om de financiële houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn te garanderen, moet de Vlaamse Regering ook de verbintenissen en de financiering van participaties die de schuld doen toenemen, normeren in functie van hun budgettaire implicaties. Een Vlaamse begrotingsnorm zou overigens betrekking moeten hebben op alle entiteiten die deel uitmaken van de Vlaamse overheid.

Antwoord: Deze aanbevelingen worden ter harte genomen bij de totstandkoming van de begroting. In het algemeen kan voor het overige gesteld worden dat het Rekendecreet, waarover deze beleidsbrief reeds ruim uitwijdt, een belangrijke stap betekent. Zo moeten bijvoorbeeld alle rechtspersonen die behoren tot de consolidatiekring van de Vlaamse overheid, verplicht rapporteren volgens ESR '95. Voor wat aanbeveling 9 betreft, verwijs ik naar het onderdeel in deze beleidsbrief over de structurele norm.

* Bron Hermesfonds: overdrachten van het Vlaams Agentschap Ondernemen, rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1:

1. De Vlaamse Regering dient reorganisaties degelijk voor te bereiden en daarbij lessen te trekken uit precedentes, om de nood aan retroactieve beslissingen te vermijden.
2. De jaarrekening moet in haar verplichte toelichting uitzonderlijke boekingswerkzaamheden uitleggen en zo een correcte lezing en interpretatie waarborgen.

Antwoord: Bij toekomstige reorganisaties wordt rekening gehouden met bovenstaande aanbevelingen.

* Bron DAB Loodswezen: verwerking van openstaande facturen, rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1:

1. De DAB Loodswezen dient haar uitvoeringsrekening 2009 in overeenstemming te brengen met de huidige regelgeving. De 14.720.468,14 EUR op het einde van het begrotingsjaar openstaande facturen moet hij weer boeken als *over te dragen verbintenissen*.

Antwoord: Met deze aanbeveling wordt rekening gehouden bij het afleggen van de algemene rekening 2009 van de Vlaamse Gemeenschap (decreet houdende eindregeling van de begroting).

* Bron Vlaams Fiscaal Platform: inning van de leegstandsheffing bedrijfsruimten, rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) – Nr. 1:

1. De Vlaamse Regering moet verder werk maken van een unieke Vlaamse belastingcodex.
2. De Vlaamse belastingen moeten met het oog op de efficiëntiewinsten in de mate van het mogelijke allemaal in het VFP worden geïntegreerd, dus ook de LSW en de historische gegevens van de LSB.
3. Het is aangewezen de indicatoren en normen in de beheersovereenkomst met VLABEL te optimaliseren en aan te vullen, in het bijzonder de indicatoren voor de inningsprestaties,

bezwaarschriftbehandeling en gerechtelijke geschillen. Nulmetingen dienen de sluiting van een beheersovereenkomst vooraf te gaan.

4. VLABEL dient de verschillende opvolgingssystemen per afzonderlijke belasting op het einde van het jaar te reconciliëren en op een gereconcilieerde of reconcilieerbare manier te rapporteren.

5. Gedelegeerde ambtenaren van VLABEL moeten de dwanginvorderingsstappen door gerechtsdeurwaarders beheren. De dwangbetalingen dienen rechtstreeks op een financiële rekening van de Vlaamse overheid toe te komen. Zo niet, moet VLABEL toezien op een snelle doorstorting door de deurwaarders.

6. VLABEL zou in zijn jaarverslagen ook moeten rapporteren over de bedragen die het voor rekening van de gemeenten int.

7. VLABEL dient de digitale informatiestromen van en naar de verschillende betrokken partijen te optimaliseren en daarvoor protocols te sluiten met het rijksregister en de kruispuntbank van de sociale zekerheid.

8. Een goede praktijk, die sommige departementen al volgen, bestaat er bij informaticaprojecten in het luik *analyse* als middelenverbintenis en de eigenlijke *systembouw* als resultaatverbintenis uit te besteden. Het is tevens aangewezen voldoende knowhow intern te houden.

9. De Vlaamse overheid dient alle mogelijkheden tot prijzencontrole door middel van een zo ruim mogelijke organisatie van mededinging aan te grijpen en de facto monopolieposities te vermijden.

10. De administratie moet haar budgetinschatting optimaliseren om krediettekorten en bijkomende vastleggingen te vermijden. De Vlaamse begroting moet de projectmiddelen ook effectief en tijdig beschikbaar stellen. Bij projecten met een lange uitvoeringstermijn dient de Vlaamse Regering het Vlaams Parlement een kredietreservatie voor de volledige projectlooptijd te vragen.

11. VLABEL moet in het kader van het VFP werk maken van een unieke aanslagprocedure.

12. VLABEL moet vertragingen in het proces van inkohiering, verzenden van aanslagen en inning voorkomen.

13. VLABEL dient daarnaast ook aandacht te besteden aan de budgetopvolging en -bewaking.

14. De projectkredieten in de begroting zouden over de hele projectlooptijd op een transparante, continue en consistente wijze dienen te zijn afgescheiden op geëigende basisallocaties.

15. Het proces van facturatie vergt optimalisatie om een correcte en tijdige betaling te garanderen.

16. Een verantwoordelijke ambtenaar moet een volledig, centraal projectdossier bijhouden, met alle originele documenten uit alle projectfasen, opdat beleids- en controle-instanties het project in elke fase kunnen evalueren.

17. De administratie dient haar boekhouding zo te organiseren dat ze tijdige, accurate en volledige informatie kan geven over de projectkosten. Zij dient ook aandacht te besteden aan de opvolging van de interne kosten van het project.

Antwoord:

1. en 11. In deze beleidsbrief ga ik al in op het initiatief “Vlaamse Fiscale Codex” dat eenvormigheid moet brengen op het vlak van inning en invordering van Vlaamse belastingen.

2. Het is eveneens de taak van de overheid om zuinig met haar middelen om te springen; vanuit die bekommernis moet onderzocht worden of het integreren van oude vorderingen LSB nog kosten-baten verantwoord is.

Welke heffingen prioriteit krijgen om mee opgenomen te worden in het VFP is een managementbeslissing. Een element dat mee in overweging genomen wordt, is dan bvb. de grootte van heffing naar aantal aanslagen en naar omvang van te innen bedragen.

Nieuwe heffingen (zoals de planbatenheffing) worden in principe wel onmiddellijk op het VFP ontwikkeld, voor zover de processen gelijkaardig zijn aan die van bestaande heffingen.

Momenteel is het VFP geaxeerd op “massaverwerking”, waarbij bronbestanden van bvb. kadaster en DIV verwerkt worden tot aanslagbiljetten. Of andere types belastingen, bvb. aangiftebelastingen zoals Successierechten, optimaal binnen het VFP worden geïntegreerd, moet nog verder worden geanalyseerd.

3. Op aangeven van o.a. het Rekenhof, zijn op het indicatoreniveau wel enkele indicatoren toegevoegd, bvb. met betrekking tot gerechtelijke dossiers. Voor andere was VLABEL tot dezelfde conclusies als het Rekenhof gekomen en werden bijstellingen doorgevoerd in de ontwerp teksten voor de nieuwe beheersovereenkomst.

Naar aanleiding van een audit door het Rekenhof begin dit jaar op de inning van de onroerende voorheffing, werd al uitgebreid op deze opmerkingen ingegaan.

4. De reconciliatie tussen het VFP, waarin de detailvorderingen op individuele belastingplichtigen worden opgevolgd, enerzijds, en het boekhoudsysteem van de Vlaamse overheid (Orafin2010), waar geglobaliseerd de totale ontvangsten per heffing worden opgevolgd, is inderdaad een bekommernis waaraan mijn administratie extra aandacht zal besteden.

5. VLABEL heeft een protocol afgesloten met de deurwaarders die voor het Vlaams Gewest optreden. Enerzijds geeft een protocol in algemene termen richting aan het invorderingsbeleid, maar moet het ook voldoende ruimte laten aan de individuele gerechtsdeurwaarder om binnen het uitgezette kader een zekere graad van autonomie te krijgen. Per slot van rekening zijn ook gerechtsdeurwaarders beëdigde ambtenaren die de concrete situatie van de belastingplichtige best kan beoordelen.

Op basis van een dossieropvolgingssysteem kan VLABEL uiteraard de genomen invorderingsstappen monitoren.

Het protocol voorziet verder in een doorstorting van ontvangen gelden binnen de week na ontvangst door de deurwaarder.

6. Deze suggestie zal meegenomen worden voor de jaarverslagen vanaf 2011.

7. De stand van zaken rond de verschillende samenwerkingsverbanden die VLABEL aangaat, toont aan dat deze bekommernissen door VLABEL ter harte worden genomen.

Niet elke partij is echter steeds even geneigd tot het zwart op wit vastleggen van engagementen of service levels.

8. Om voldoende knowhow intern te behouden, zoals het Rekenhof aanbeveelt, worden binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting zoveel mogelijk opdrachten in eigen beheer gehouden. Externen worden via een body-shopping toegevoegd aan de internen om zo mixed teams samen te stellen om de opdrachten te realiseren. De verantwoordelijkheid van de resultaatsverbintenis en van de opdrachten ligt hierdoor niet bij externen maar bij de internen. Deze manier van werken levert betere resultaten en heeft als bijkomend voordeel dat een besparing van 33% (waarbij de internen worden verrekend aan het tarief van de externen) kan gerealiseerd worden. Het nadeel van het afsluiten van een resultaatsverbintenis met externen, zoals het Rekenhof aanbeveelt voor systeemopbouw, is immers de bijkomende fee (tot 33% van de kosten cfr supra) die bij de offerte wordt ingerekend om het risico bij ontwikkelingen toch mee af te wentelen op de opdrachtgever.

9. In een aantal dossiers ziet de Vlaamse overheid zich geconfronteerd met de facto monopoliesituaties. Vanzelfsprekend kan dit ook niet van de ene dag op de andere doorbroken worden.

10. Er wordt getracht dit elk jaar correcter in te schrijven.

12. In 2009 waren nog vertragingen het gevolg van de implementatie van het VFP. In 2010 verbeterde de situatie al en vond de inkohiering vroeger plaats dan die van 2009. De inkohierings- en inningscijfers 2011 voor OV ten opzichte van vorige jaren zijn intussen verder genormaliseerd.

13.-17. Projectbudgetten centraliseren is niet altijd even evident, gelet op de diversiteit van het soort uitgaven die verricht moeten worden (mixen van lonen en investeringskredieten en lopende uitgaven op een en dezelfde BA is ook niet optimaal). Anderzijds laat de analytische component in Orafin toe om projecten eenduidig te definiëren, erover te rapporteren en toch op verschillende basisallocaties aan te rekenen. VLABEL zal hierrond een proefproject opzetten voor 2012, parallel met een interne evaluatie van de financiële procedures.

* Bron: De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst, onderzocht in zes agentschappen, Stukken 37-E t.e.m. J (2009-2010) - Nr. 1:

1. De Vlaamse Regering zou in overleg met het Vlaams Parlement de mogelijkheden tot integratie en een betere afstemming tussen de verschillende beleids-, beheer- en financiële rapporteringen moeten onderzoeken.

Antwoord: Het streven naar een betere afstemming blijkt reeds uit deze beleidsbrief.

* Bron: Controle van de ontvangsten (wachtrekeningen, derdengelden, begrotingsfondsen, Europese subsidies en publicatieopbrengsten in acht beleidsdomeinen), rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1:

1. Enkele reglementeringen inzake de Centrale Invorderingscel vergen aanpassing of verduidelijking en de werking en interne controle van die cel kan nog verbeteren.

Antwoord: Het Rekenhof heeft recent nog specifieke meer concrete aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op de invorderingstaak van de CIC, bijvoorbeeld met betrekking tot reconciliatie van databestanden. VLABEL is momenteel aan het bekijken in welke mate aan die opmerkingen gevolg kan worden gegeven. Dit is eveneens een aspect dat aan bod zal komen in het kader van het invoeren van principes van bedrijfscontinuïteitsmanagement inzake horizontale dienstverlening.

* Bron: Jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen, rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) – Nr. 1:

1. Het is raadzaam dat de Vlaamse Regering algemene instructies uitvaardigt met betrekking tot de (minimum)inhoud, de vorm en de kwaliteit van de jaarverslagen, om de bruikbaarheid ervan als verantwoordingsdocument voor het Vlaams Parlement te verbeteren. Het wetboek vennootschappen en de richtlijnen inzake de jaarrapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst vormen in dat verband een nuttige referentie. Het Rekenhof beveelt aan dat het jaarverslag de volgende informatie bevat:
 - De agentschappen moeten verantwoording afleggen over de ingezette middelen, de geleverde prestaties en de behaalde beleidseffecten, en die resultaten vergelijken met de vooropgestelde doelstellingen in de begroting en de beheersovereenkomst.
 - De jaarrapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst moet, al dan niet in verkorte vorm, in het jaarverslag worden geïntegreerd.
 - Over financiële gegevens moet in het jaarverslag uniformer worden gerapporteerd. Een minimumvereiste is dat het jaarverslag toelichting geeft bij de uitvoering van de begroting en bij het financieel plan dat is opgenomen in de beheersovereenkomst, aangevuld met bedrijfseconomische informatie over de financiële toestand en resultaten.
 - Het jaarverslag moet informatie geven over de aard, structuur en taakstelling van de organisatie, over haar missie, strategie en doelstellingen en over de externe omstandigheden die een belangrijke rol hebben gespeeld.
 - Algemene informatie over het beleidsveld moet duidelijk worden gescheiden van informatie over de werking van het agentschap.
2. Op dit ogenblik is er geen controle op de (tijdige) indiening en openbaarmaking van de jaarverslagen. Het is wenselijk dat de Vlaamse Regering de jaarverslagen en jaarrekeningen centraal verzamelt en overzichtelijk en per beleidsdomein raadpleegbaar maakt op de website www.vlaanderen.be, wat zou tegemoetkomen aan de resolutie van het Vlaams Parlement.
3. Voor Vlaamse openbare rechtspersonen zonder eigen personeel (fondsen) en eigen vermogens waarvan het beheer in handen is van een andere Vlaamse overheidsinstelling, is er geen eenduidige jaarrapportering voorhanden. Soms publiceren zij een apart jaarverslag, soms integreert de beherende entiteit (beperkte) informatie in haar eigen jaarverslag, soms ontbreekt elke rapportering. Ook voor die entiteiten zijn eenduidige instructies noodzakelijk.

Antwoord: Deze aanbevelingen van het Rekenhof werden opgenomen in een werkgroep opgericht door het CAG. Hierin werd de afstemming van de rapportering over de nieuwe beheersinstrumenten, zoals de beheersovereenkomsten, maar ook ondernemingsplannen, met de meer traditionele rapporteringsvormen, zoals het jaarverslag, onderzocht.

Overeenkomstig artikel 15 van het kaderdecreet heeft elk agentschap immers de verplichting een jaarlijks rapport vóór 31 maart van het volgende jaar, betreffende de uitvoering van de beheersovereenkomst gedurende het afgelopen kalenderjaar op te maken.

De rapportering over het ondernemingsplan, dat gestuurd wordt vanuit het meerjarenperspectief van de beheersovereenkomsten, zal de facto ook deze jaarlijkse rapportering bevatten.

Aan heel wat bemerkingen over de huidige jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen, zal in deze vorm van rapportering worden tegemoet gekomen. Zo worden hierin missie, strategie en doelstellingen, en de mate waarin die in het voorbije jaar gerealiseerd zijn, opgenomen.

Intussen is ook het reglementair kader voor de Vlaamse openbare rechtspersonen gewijzigd.

Het boekhoudbesluit van 21 mei 1997 waarin de verplichting was opgenomen een jaarverslag op te maken, is vanaf 1 januari 2012, datum van inwerkingtreding van het Rekendecreet, opgeheven.

In het Rekendecreet is er enkel sprake van de jaarrekening. Die bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een rapportering over de uitvoering van de begroting. Verder dient de jaarrekening ook een toelichting bij deze tabellen te bevatten, evenals een rapportering over de aansluiting tussen de budgettaire en bedrijfseconomische rapportering. Het jaarverslag wordt niet meer voorzien als rapporteringsvorm.

In het kader van de integratie van de cycli, streeft men ernaar dat voor alle Vlaamse openbare rechtspersonen de jaarrekening als een afzonderlijk luik zou kunnen worden toegevoegd aan het jaarrapport over de beheersovereenkomst met een bedrijfseconomische rapportering dat vóór 31 maart wordt opgesteld. Deze integratie is echter een veranderingsproces en krijgt stilaan vorm in de mate dat steeds meer agentschappen erin slagen jaarlijkse ondernemingsplannen op te stellen.

De entiteiten die onderworpen zijn aan het Wetboek Vennootschappen en in dat kader nog een jaarverslag moeten opstellen, zouden het jaarrapport en de jaarrekening kunnen integreren in dat jaarverslag.

* Bron: Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2011 – Stuk 20 (2010-2011) – Nr.1:

1. Bevordering van de leesbaarheid van de programmatuelichtingen door toevoeging van een inhoudsopgave en een inleidend hoofdstuk per beleidsdomein;
2. Schematisch overzicht en korte omschrijving van de doelstellingen in de programmatuelichtingen;
3. Meer eenduidigheid in het begrippenkader en de methodiek van doelstellingformulering, in het bijzonder op het niveau van de beleidsnota's en -brieven, alsook systematische aansluiting met de ViA-doelstellingen;
4. Verdere concretisering van de doelstellingen door genormeerde en meetbare indicatoren en kengetallen, ook op strategisch niveau;

5. Verbetering van de compatibiliteit tussen doelstellingformulering en samenstelling van de begrotingsprogramma's, bijvoorbeeld door de notie *beleidsveld* te gebruiken als gemeenschappelijk criterium;
6. Voldoende aandacht voor de toelichting van de onderlinge verbanden tussen zowel beleids- en organisatiedoelstellingen als doelstellingen en kredieten.
7. Beperkt gebruik van de programma's algemeen;
8. Eenduidige richtlijnen voor de toelichting van begrotingsallocatie via dotaties en fondsen.

Antwoord:

1. Vanaf de begrotingscontrole 2011 wordt er gevolg gegeven aan de vraag om een inhoudsopgave in te voegen. De begrotingsinstructies met betrekking tot de opmaak van de memorie van toelichting begrotingsopmaak 2012 bevatten eveneens de bepaling dat de afdeling Beleidsondersteuning en Begroting bij finalisatie van de door de beleidsdomeinen en kabinetten ingediende documenten een inhoudsopgave invoegt.

Sinds de begrotingscontrole 2010 worden er per beleidsdomein een afzonderlijk boekdeel gemaakt voor de memories van toelichting. Elk boekdeel start met een algemeen luik, waarbij de link tussen de programmatotalen en de beleidsbrief wordt gelegd. Verder wordt er per entiteit geduid welke taakverdeling er wordt gehanteerd bij de uitvoering van het beleid en wordt hierbij ook de nodige beheers- en begrotingsinformatie weergegeven.

2., 5. en 6. In de instructies met betrekking tot de opmaak van de memorie van toelichting bij de begrotingsopmaak 2012 wordt vooreerst gevraagd om per programma aan te geven hoe de link tussen de operationele doelstellingen uit de beleidsnota/ beleidsbrief en de memorie van toelichting gerealiseerd wordt aan de hand van de indeling van de begrotingsartikelen in deelprogramma's (=integratie beleids- en begrotingscyclus).

Vervolgens wordt er per entiteit een overzicht opgevraagd van de niet-financiële beheersinformatie. Tevens wordt gevraagd hoe de link tussen deze niet-financiële informatie en de bespreking per begrotingsartikel wordt gerealiseerd (= integratie beheers- en begrotingscyclus). Tot slot wordt bij de bespreking per begrotingsartikel gevraagd om de link met de beleidsinformatie en de niet-financiële beheersinformatie dan ook effectief te maken.

3. en 4. De instructies omtrent (de doelstellingen uit) het beleidskader worden uitgevaardigd door de minister-president van de Vlaamse regering. De instructies omtrent de strategische en operationele beheersdoelstellingen worden uitgevaardigd door de minister bevoegd voor bestuurszaken.

7. In het programma algemeen worden enkel die uitgaven opgenomen die niet eenduidig aan een meer specifiek programma van het beleidsdomein kunnen worden toegewezen.

8. In de instructies met betrekking tot de opmaak van de memorie van toelichting bij de begrotingsopmaak 2012 wordt, in het kader van het vermijden van overbodige (dubbele) informatie, gevraagd om voor begrotingsartikelen met een ESR-aggregatie 'IS' (interne stromen) standaard te verwijzen naar de bespreking van de begrotingen van de respectievelijke entiteiten. Voor entiteiten waar de machtigingen niet opgenomen worden in de begroting zelf dient er wel nog een toelichting gegeven te worden onder het begrotingsartikel zelf.

Voor wat betreft de data omtrent begrotingsfondsen wordt vooreerst verwezen naar de tabel bij het middelendecreet waarin de stand van het saldo op 1 januari -, de geraamde ontvangsten -, de geraamde

uitgaven – en het geraamde saldo op 31 december van jaar x wordt weergegeven. Wat betreft de bespreking van de geraamde ontvangsten en geraamde uitgaven van het fonds, gelden de algemene regels inzake de bespreking van de begrotingsartikelen. Concreet betekent dit dan ook dat voor de uitgavenartikelen dient aangegeven te worden om de link met de beleidsinformatie en de niet-financiële beheersinformatie dan ook effectief te maken.

BIJLAGE 2 bij de beleidsbrief Financiën en Begroting van Minister Muyters. Regelgevingsagenda

GEREALISEERDE REGELGEVINGSINITIATIEVEN zittingsjaar 2011 – 2012 (voorzien in regelgevingsagenda beleidsnota)

Titel van het initiatief	Regelgeving	Korte samenvatting van de beleidsdoelstellingen
Inning en invordering verkeersbelastingen en bijhorende aanpassingen	Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en de wet van 27 december 1994 tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, ondertekend te Brussel op 9 februari 1994 WIB 1992	Overname van de dienst van de verkeersbelastingen om tot een meer efficiënte inning en invordering te komen.
Invoeren Rekendecreet	Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof	Een decreet dat de basiscontouren weergeeft van de begroting, de boekhouding, de controle en de subsidieregeling zoals voorzien in algemene bepalingenwet om zo te komen tot optimale kredietaanwending, prestatiegerichte kostencalculatie en transparante rapportering.
Aanpassing tarieven spelen en weddenschappen	Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen	Een billijke en evenwichtige fiscale regeling uitwerken voor de verschillende kansspelen

REGELGEVINGSAGENDA BELEIDSBRIEF FINANCIËN EN BEGROTING 2010 - 2011

Titel van het initiatief	Betrokken regelgeving	Eventuele wettelijke deadline	Korte samenvatting van de beleidsdoelstellingen	Te doorlopen fases en hun timing	Vereenvoudiging ?	Wordt RIA opgesteld?	Contactpersoon
Vergroening van de BIV	Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen		Cf. titel initiatief vergroening van verkeersfiscaliteit, in het kader van een duurzaam mobiliteitsbeleid, door bestaande belastbare grondslagen te moduleren aan ecologische parameters.	Aanpassing van de wetgeving van de BIV. Vlabel past de praktische omzetting toe voor implementatie op 1 januari 2012.		Neen	Peter Warson

Vergroening van de verkeerbelastingen	Wetboek van de de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen		Cf. titel initiatief van vergroening van verkeersfiscaliteit, in het kader van een duurzaam mobiliteitsbeleid, door bestaande belastbare grondslagen te moduleren aan ecologische parameters.	In opstartfase.		Nog te bepalen	Peter Warson
Invoeren kilometerheffing	Nieuwe regelgeving		Meer objectief doorrekenen van de kosten voor mobiliteit door het invoeren van een slimme kilometerheffing.	Middellange termijn intergewestelijk overleg nodig.		Nog te bepalen	Hedwig Van der Borght
Aanpassingen ten gevolge van input Studiecommissie Gewestbelastingen	VI. W.Reg., VI. W.Succ. en WIB92 voor wat betreft de Vlaams onroerende voorheffing		Verhelpen aan een aantal potentiële discriminaties, potentiële inbreuken op het Europese recht en onderbenutte vrijstellingen/verminderingen.	Een eerste groep van maatregelen zullen eendaags worden genomen – de overige bepalingen moeten verder worden onderzocht door een uitgebreide studiecommissie vooral eer kan worden overgegaan tot eventuele wetswijzigingen.		Nog te bepalen	Wendy Hendrickx
Herverdeling van de opdecim op de verkeersbelasting – witboek interne staats Hervorming (D.12)	Nog te bepalen		Een aangepaste verdeling van de opdecim op de verkeersbelasting	Wordt gekoppeld aan de vergroening van de verkeersbelasting.		Neen	Peter Warson
Binnengemeentelijke fiscale differentiatie – witboek interne staats Hervorming (D.51)	Nog te bepalen		Om de stadsvlucht tegen te gaan zouden de opcentiemen op de onroerende voorheffing in verloederde buurten	In onderzoeksfase.		Neen	Luc Daelmans

Continuïteit van familiale ondernemingen en vennootschappen	Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het Wetboek der successierechten	31 dec 2011	<p>Continuïteit van familiale ondernemingen en vennootschappen blijven n.a.v. evaluatie van bestaande regelgeving.</p> <p>Wederzijdse invorderingsbijstand is een element dat regelmatig in dubbelbelastingverdragen wordt opgenomen.</p>	<p> kunnen worden aangepast.</p> <p>Evaluatie en aanpassing van artikel 60bis W.Succ. Opname programmadecreet BO 2012.</p>	Neen	Stien Van Auwera
Wederzijdse invorderingsbijstand	Omzetting RICHTLIJN 2010/24/EU VAN DE RAAD van 16 maart 2010 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeiën uit belastingen, rechten en andere maatregelen	31 dec 2011	<p>Bij schattingen kunnen lokale besturen gebruik maken van bedijde landmeters. Hierbij moet geen beroep meer worden gedaan op het comité van aankoop.</p>	<p>Afstemming met FOD Financiën. Afstemming met betrokken beleidsdomeinen. Omzetting eind 2011 punten die met de FOD Financiën moeten worden afgesteld. De omzetting zal daardoor vertraging kunnen oplopen).</p>	Neen	Gijjs Boule
Versnelling verwerving onroerende goederen door lokale besturen - witboek interne staatsvorming (D.35)	Art. 95-97 programmadecreet BO 2010		<p>De Vlaamse Regering zal onderzoeken of en hoe minimale dienstverlening voor de lokale overheden kan worden opgezet mbt grote dossiers. Met VVSG zal een overleg worden opgestart over de impact van de verplichting van een schattingsverslag.</p>	<p>De Vlaamse Regering zal onderzoeken of en hoe minimale dienstverlening voor de lokale overheden kan worden opgezet mbt grote dossiers. Met VVSG zal een overleg worden opgestart over de impact van de verplichting van een schattingsverslag.</p>	Nog te bepalen	Luc Keerman
Omzetting begrotingskaders	Omzetting Richtlijn vaststelling voorschriften voor de begrotingskaders van	31 dec 2012	<p>Een set van minimumvereisten om de kwaliteit en de conformiteit met het EU</p>	<p>Afstemming met FOD Budget en Beheerscontrole</p>	neen	Koen Devoldere

de lidstaten	toezicht van het begrotingsbeleid te waarborgen.	het te	met	neen	
Gemengde verdragen (P.M.)	Gemengde verdragen (zetiellakkoorden, belastingverdragen en vervoersverdragen)	Opvolging en validatie gemengde belastingverdragen.	Afstemming departement Internationaal Vlaanderen.		Gijsbert Boule

Toelichting per kolom:

1. Geef de titel van het initiatief.
2. Geef aan welke bestaande regelgeving "betrokken" is bij het regelgevingsinitiatief, bijvoorbeeld te wijzigen en/of ter uitvoering ervan. Dit kan ook Europese regelgeving zijn.
3. Indien het regelgevings- of beleidsinitiatief juridisch gezien binnen een bepaalde periode moet uitgevoerd worden (bijvoorbeeld de omzetting van een Europese richtlijn), geef dit dan duidelijk aan.
4. Vat de beleidsdoelstellingen of de beoogde effecten van het beleidsinitiatief kort samen, zoals beschreven in de beleidsbrief.
5. Beschrijf kort de te doorlopen fases en hun timing, zoals bijvoorbeeld geplande agenderingen op de ministerraad.
6. Geef aan of het initiatief een vereenvoudiging betekent.
7. Geef aan of een RIA voor dit beleidsinitiatief wordt opgesteld. Indien dit niet het geval is, geef dan aan waarom niet (uitzonderingsgronden).
8. Contactpersoon.